

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2136) 1991 SAUSIS-JANUARY 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Naujieji švyturiai

Tauta istorijon įrašė dar vieną dieną — Sausio 13-tąją. Kokiu vardu ji bus pavadinta, kai liūdesys maišos su pasididžiavimu, kai pralietas kraujas ir paaukotos gyvybės stipriau sujungia laisvės kovotojų rankas, iš naujo surikiuoja ažuolais stovėti už Lietuvą ir tiesą, šventovių varpų gaudesį girdint į visą pasaulį blaškoma vieną, šiandien patį reikalingiausią žodį: NEPASIDUOSIME?

TASAI žodis — tai dvasią stiprinantis šaltinis. Tai vienintelis tikrasis pagrindas, aiškiausias motyvas, vedantis į nepriklausomybę. Visi apskaičiavimai, svarstymai ir politiniai vingiai sukiotęsi nežinia kokių vėjų gainiojami, jei neturėtume to ramaus ir tvirto nusistatymo — kas bebūtų, nepasiduoti. Įvairiomis progomis ne kartą buvo pabrėžiama, kad Lietuvai laisvė — dabar. Kova pradėta, ir kelias išsitiesė vienas, kad 1940-tieji nebesikartotų. Kad tuo keliu einama, įrodė nuogos rankos prieš tankus. Ir tai tik pradžia. Bet užtenka jau ir to, kad Lietuva okupantui drąsiai galėtų tarti: ne. Anuomet suomiui nei pelkės, nei miškai nebūtų padėję, jei ne ta ištartis: ne. Gal ir lenkų kavalerija, puolusi vokiečių tankus, ne taip jau juokingai atrodė šito žodžio reikšmėje. Senoji išmintis dar gyva: dėl savo laisvės reikia patiems ir kovoti. Klausimas — laimėsime ar ne — neturi būti kovos kliūtimi. *Kiekvienas pasipriešinimas jau yra laimėjimas, kiekvienas kraujo lašas yra žingsnis, artinantis prie tikslo. Laimi tik tie, kurie ir pralaimėti nebijo, kurie nesvarsto — apsimoka ar ne, nes pirmųjų mūsų pralaimėjimai nesako, kad pergalės nebus.*

LIETUVA pavojuje. Ir jau nebe ji viena. Prasidėjusi Gorbačiovo kova su nepriklausomybės siekiančiomis respublikomis suka dar į vieną pavojų — neišvengiamą suirutę toje paskutinėje pasaulio imperijoje. Šioje padėtyje niekas per daug nesistebėtų, jei Sovietų Sąjungoje iškiltų ir pilietinis karas. Žinoma, jo niekas nenori. Vietoj neramumų grėsmės ir galimo karinio sankirčio Vakarai siūlo dialogą. Tai kilnu ir pagirtina. Bet kas su kuo turi kalbėtis? Jei Maskva kalbasi su Vašingtonu, dar nereiškia, kad taip pat Maskva kalbės su Vilniumi, Ryga, Talinu ir kitų respublikų vadovais. Mūsų dešimties mėnesių patirtis parodė, kad siūlomas dialogas pirmiausia tai tik rankų nusiplovimas: žinokitės. Bet tai problemos neišsprendžia. O pačios Amerikos kariniai veiksmai dėl Kuveito virto dar vienu istoriniu pavyzdžiu, rodančiu, kad ginklai prabyla, kai jau nebesusikalbama. Ar neatsitiks taip ir Sovietų Sąjungoje? Ne popieriniai, o rimti reformų šalininkai ir jau galimų permainų vykdytojai vargu ar atkiš Gorbačioviui rankas, kad ant jų vėl grandines uždėtų. Teroro diktatūra jokių būdu nebeįmanoma. O aukso vidurį surasti reikia daug daugiau išminties ir sąžiningumo negu jo turima. Maištavimais ir "penktosios kolonos" metodais, kokie šandien Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bandomi, sunku pasitikėti, nes jie per senę ir atsiduoda Lenino mauzoliejais kvapu. Teisėtai, žmonių išrinkti Lietuvos valdžia viską mato, atpažįsta ir Maskvos tarnus kviečia išlįsti iš pogrindžio, pasirodyti viešumai, gal pasikalbėti, tartis. Bet jie užlindę už okupanto tankų — ten saugiausia. Jėga jiems — vienintelė išeitis atgauti laisvuose rinkimuose prarastas pozicijas. Vargu ar pasiseks. Paaukotos gyvybės — tai naujieji švyturiai, kurių šviesa krinta ant kraujo įrašyto žodžio: nepasiduosime! Č.S.

Karo problemos Kanadoje

Kanados konservatorių ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė remė visas Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliucijas, pasmerkusias Irako karingojo prez. Saddamo Husseino invaziją Kuwaitan 1990 m. rugpjūčio 2 d. ir pareikalavusias pasitraukimo. Jo buvo siekiama JT saugumo tarybos paskelbta Irako blokada ir netgi suteikta teisė blokadon įsijungusioms šalims irakiečių išstumti iš Kuveito ginklu jėga.

Kanados parlamentas jėgos panaudojimą patvirtino lapkričio 29 d. 111:82 balsais. Nepatvirtinta liko tik paskutinioji JT saugumo tarybos ultimatumu Irako prez. Saddamui Husseinui tapusi rezoliucija, kad jis savo kariuomenės dalinius atitrauktų iš okupuoto Kuveito iki š.m. sausio 15 d. Po šios datos blokadą suorganizavusiam JAV prez. G. Bushui buvo leista imtis karo veiksmų Kuwaitui išlaisvinti. Tą JT saugumo tarybos jam suteiktą teisę JAV kongreso senatas patvirtino 52:47 balsais, atstovų rūmai — 250:183 balsų santykiu. Tada buvo pradėtas paskutinis diplomatinis spaudimas Irako prez. Saddamui Husseinui, kad jis be karo pasitrauktų iš Kuveito.

Kanados įnašas

Šios įtampos metu buvo prisimintas ir Kanados karinis įnašas Irako blokadon, kurion JAV prez. G. Bushui pavyko įjungti net ir Kuveitą norinčias išlaisvinti arabų šalis. Kanada Persų įlankon pasiuntė du pasenti spėjusius naikintojus "Athabaskan" ir "Terra Nova", prie šių karo laivų pridėdama ir pataubinį tiekimo laivą "Protector". Vertingiausiu įnašu tapo Kanados karo aviacijos modernūs amerikietiškos gamybos "CF-18" naikintuvai. Pradžioje buvo nusiųsta viena aštuoniolikos naikintuvų eskadrilė, vėliau papildinta iki dvidešimt šešių naikintuvų. Didėjant karo grėsmei, ten buvo pasiųsta ir viena karo lauko ligoninė. Bendras kanadiečių skaičius Persų įlankoje ir bazėse pasiekė beveik 2.000.

Du Kanados karo laivyno naikintojai patruliavo Persų įlankoje, ieškodami JT saugumo tarybos paskelbtos Irako blokados pažeidėjų, o juos saugojo Kanados karo aviacijos modernūs naikintuvai, neįjungti į puolamuosius kovos planus. Jiems reikėjo Kanados parlamento pritarimo, kurį ministras pirm. B. Mulroneys (Nukelta į 5-tą psl.)

Laidotuvės žuvusių 1991 m. sausio 13 dieną Vilniuje per sovietinės kariuomenės siautėjimą. Tą Kruvinąjį sekmadienį, gindami Lietuvos nepriklausomybę, žuvo 15 asmenų, o sužeistųjų skaičius iškilo iki 508

Jie žuvo gindami Lietuvą

Žuvusių už Lietuvos laisvę laidotuvėse dalyvavo arti pusė milijono žmonių

Kaip pranešė spaudos agentūros ir rašė didžioji spauda, sausio 16 d. Lietuva laidojo savo tautos naujus kankinius. Į Vilnių susirinko, spėjama, arti pusė milijono žmonių pagerbti ir palaidoti žuvusius už Lietuvos nepriklausomybę. Jie vieninteliai ginklų, savo krūtinėmis, sausio 13 d. gynė Lietuvos televizijos ir radiojo patalpas bei transliacijos bokštą Vilniuje.

Žmonės, nešdami gėles, vainikus ir degančias žvakes, užpildė Vilniaus gatves. Žuvusieji ažuoliniuose karstuose, apdengtuose tautinėmis vėliavomis, buvo nešami dviejų kilometrų laidotuvų procesijoje. Krautuvės Vilniuje buvo uždarytos, tautinės vėliavos, perrištos juodais kaspinais, kabojo iš gyvenamųjų namų ir valdžios pastatų.

Priešakyje kiekvieno karstoėjo tautiniai drabužiai apsiengusios mergaitės, nešdamos žuvusio nuotrauką. Du jauni vyrai, nešdami Lietuvos vėliavą, sekė karstus. Po jų ejo žuvusiųjų artimieji ir kunigai. Pirmas karstas procesijoje buvo Loretos Asanavičiūtės, 24 m. amžiaus, sutriuškintos sovietų tanko.

Procesijon jungėsi Lietuvos valdžios pareigūnai, įskaitant viceprezidentą K. Motieką, K. Prunskienę ir A. Brazauską, atskyrusį Lietuvos komunistų partiją nuo sąjunginės partijos. Kai procesijaėjo pro sovietų karių akademiją, kaip pastebi korespondentai, nebuvo jokios piktos reakcijos iš gedulų pergyvenančių žmonių.

Kai laidotuvių procesija pasiekė arkikatedrą, iš viduramžių, kaip rašoma, Gedimino bokšto skambėjo varpas. Krentant lengvam sniegui, žuvusių

jų karstai buvo įnešti į arkikatedrą. Katedra buvo pripildyta liudinčiųjų, o 50.000 dalyvių, kurie netilpo šventovėje, stovėjo Katedros aikštėje ir kiti dešimtimis tūkstančiai — netoliese esančioje Sporto aikštėje bei šalia gatvėse.

Reikia pilnos nepriklausomybės

Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius savo pamoksle pamaldų metu sakė — šiandieną vyksta laidotuvės žuvusių asmenų, nes vyksta kova už nepriklausomybę. Žuvusių auka, atrodo, kalbėjo arkivyskupas, sustabdė Lietuvos valdžios pašalinimą, tačiau nėra aišku, ar visam laikui. Maskva bando sustabdyti Lietuvos nepriklausomybę ir siunčia armiją atlikti biauų darbą. Nebuvo nė mažiausio užuojautos ir galiosio žodžio iš prezidento Gorbačiovo ir gynybos ministerio Jazovo. Sovietų propaganda skelbia ir nori įtikinti Sov. Sąjungos gyventojus, kad patys lietuviai pradėjo prievartos veiksmus. "Tai yra melas", — sakė ganytojas. Ir toliau tęsė: "Mes, lietuviai, esame daug iškentę. Mūsų broliai mirė gulaguose. Mes patyrėme kraujo praliejimą. Šiandien tai ir vėl kartojasi".

Prezidentas Gorbačiovas nežinaš, kas atsitiko. Bet lietuviai žino, kad imperija žaidžia kraujo ir melo žaidimą. Lietuviai nėra kerštingi. Nors jie muša juos ir šauda, lietuviai gali atleisti ir melstis už juos, nes jie yra tikintys. Lietuviai žino, kaip atleisti savo priešui, bet sausio 13-tos dienos žudynės įtikino visus, kad reikia pilnos nepriklausomybės. Lietuvos prezidentas Vytautas

Landsbergis, užsidaręs parlamento rūmose taip pat pareiškė — "neturi būti keršto".

Rusų vyskupo pareiškimai

Prieš gedulines pamaldas Vilniaus arkikatedroje kalbėjo rusų ortodoksų arkivyskupas Khrizostomas (Igor Martiškin). Jis sakė — daug rusų, gyvenančių Lietuvoje, taip pat yra susijaudinę, nes atgyja "tamsios reakcingos jėgos". Drąsūs lietuviai ir rusai kartu turi priešintis komunistams, kurie nori Lietuvoje išlaikyti jėgą, kai laisvuose rinkimuose nuo 1940 m. pirmą kartą jie buvo nugalėti. Arkivyskupas įvykius Lietuvoje palygino su Šv. Rašto Kaino ir Abelio pasakojimu. Tai didžiulė nelaimė, kuri grąsina lietuvių ir rusų gražiam sugyvenimui. Žuvę lietuviai apsunkina rusų sąžinę. "Mes rusai turime giliai išgyventi šią tragediją, nes esame tiesiogiai kalti, ir tai yra mūsų gėda. Pralietas nekaltų mums artimų žmonių kraujas. Tas kraujas neturi mus skirti, bet jungti bendram tikslui", — su giliu nuosirdumu kalbėjo Lietuvos rusų arkivyskupas.

Kitų tautų užuojautos

Laidotuvėse dalyvavo Lenkijos, Estijos, Latvijos, Gruzijos, Moldovos ir Rusijos federacijos, o taip pat Maskvos miesto tarybos atstovai, išreikšdami užuojautą ir solidarumą lietuvių tautai. "Rusija, Andriejaus Sacharovo kraštas, lenkia galvą prieš žuvusius Lietuvos vaikus, kurie mirė ir už mūsų laisvę", — kalbėjo Rusijos atstovas.

"Negali būti naujos Europos be Lietuvos, todėl daugelis iš (Nukelta į 2-ra psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Nesurinko daugumos

Reuterio agentūros pranešimu, Rusijos federacijos parlamentas 117 balsų prieš 51 pasisakė už rezoliuciją, reikalaujančią pasmerkti Kremlių už kariškus veiksmus Lietuvoje. Rezoliuciją rėmė respublikos prezidentas B. Jelcinas, bet trūko 9-nių balsų absoliučiai daugumai. Pergalė džiaugėsi komunistai konservatoriai, kurie reikalauja Gorbačiovo, kad jis imtųsi griežtų veiksmų prieš Baltijos respublikas.

Lietuviai ir toliau jaučiasi nesaugūs. Specialūs kariuomenės daliniai pakeisti kitais. Užimti pastatai nesugrąžinti. Kremlius ir toliau reikalauja, kad Baltijos kraštai laikytųsi sovietų konstitucijos ir atšauktų savo išleistus įstatymus. Tačiau baltiečiai pabrėžia, kad jų įstatymai buvo išleisti laisvai išrinktų parlamentų. Todėl tie įstatymai yra teisėti ir jų negalima panaikinti.

Kitų pagalba

Tarptautinis pinigų fondas, Pasaulio bankas sustabdė pasitarimus dėl finansinės paramos Sov. Sąjungai.

Europos parlamentas sustabdė Sov. Sąjungai 1 bil. dolerių pagalbą maistui.

Žmonių teisių organizacijos "Amnesty International", "Freedom House" ir "International Society for Human Rights" ryšium su įvykiais Pabaltijėje išreiškė protestą Nobelio taikos premijos komiteiui, Sovietų ambasada JAV-se ir pačiam M. Gorbačioviui.

Lane Kirkland, galingos Amerikos AFL-CIO darbininkų organizacijos vadas, pasmerkė sovietų "kruviną represiją".

Japonijos užsienio reikalų ministeris sausio 23 d. susitikime su M. Gorbačiovu pasisakė prieš sovietų armijos veiksmus Baltijos valstybėse, pareiškdamas, kad tokie veiksmai nesiderina su "perestroika".

Prancūzų medicininės pagalbos organizacija pasiuntė į Vilnių vaistų ir chirurginių įrengimų. Į Lietuvą nuvyko ir organizacijos atstovų grupė, kuri pranešė, kad ligoninėms Vilniuje trūksta operacijoms atlikti įrengimų bei reikmenų.

Užsienio rašytojai Czesław Milosz, Joseph Brodsky, Octavio Paz, Leszek Kolakowski, Arthur Miller, Allen Ginsberg pasiuntė į Lietuvą tokių pareiškimą: "Šiuo lietuvių tautai sunkiu laiku, mes išreiškiame savo solidarumą jūsų kovai, kurią stebi visas pasaulis ir kuri yra svarbi demokratijos atečiai visur".

Tarptautinė socialistų partija iš Anglijos viešame pareiškime pasmerkė sovietų karinius veiksmus prieš Vilniaus žmones ir reikalavo, kad sovie-

tų valdžia sustabdytų tokio pobūdžio veiksmus. Ragino iškoti sprendimų derybose, kuriose vyrautų griežta pagarba žmogaus teisėms.

Vilniuje sausio 25 d. vyko Lietuvos ir Rusijos intelektualų susitikimas. "Freedom House" pasiuntė sveikinimą Lietuvos kultūros ir švietimo ministeriui Dariui Kuoliui, kuriame rašoma, kad lietuvių "drąsus laisvės ir tautos apsisprendimo gynimas suteikia šviečiantį pavyzdį visiem laisvę mylintiems žmonėms..." Sausio 22 d. 100 sovietų intelektualų, jų tarpe buvę Gorbačiovo šalininkai, apkaltinio jį, stumiant kraštą "į darbo stovyklas, politinį valymą, terorą, alkį ir sunaikinimą".

Užėmė kitą pastatą

LIC pranešimu, sausio 23 d. apie 20 ginkluotų kareivių, lydimi dviejų Sov. Sąjungos komunistų partijos narių, užėmė centrinį popieriaus sandėlį, nes esą sandėlis priklausė sovietų komunistų partijai. Didelės žalos nepadarė, dauguma popieriaus buvo išvežta kitur. Tačiau pats veiksmas neigiamai veikia psichologiskai.

Solidarumo laiškas

Po kruvino sekmadienio JAV vyskupų konferencijos pirm. arkiv. Daniel E. Placzyk vyskupų vardu parašė Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui užuojautos bei solidarumo laišką, kuriame smerktai sovietų pastangos smurtu užgniauzti Lietuvos žmonių teisėtus siekius, kurie, vyskupai išreiškia viltį, bus pasiekti derybose.

Buvo mušami

Iš Lietuvos parlamento gautomis žiniomis, kaip praneša LIC, sausio 29 d. po incidento su sovietų kareiviais buvo suminti trys britų žurnalistai ir keli lietuvių saugumo tarnautojai, kurie buvo žiauriai mušami ir spardomi. Incidentas įvyko, kai du Lietuvos parlamento saugumo tarnautojai, veždami nemažą sumą pinigų, lenkė sovietų kareivių koloną. Kareiviai lietuvius apšaudė. Vienas pareigūnas buvo sužeistas, bet pabėgo. Kitas buvo suimtas. Kai kareiviai pasitraukė, saugumo departamentas pasiuntė 4 tarnautojus sugrąžinti automobilį. Su pastaraisiais vyko ir 3 britų žurnalistai. Bet vėl sugrįžo kareiviai ir pradėjo šaudyti. Vienas lietuvis vėl pabėgo, o kiti trys su žurnalistais buvo kareivių suimti ir nuvežti į kareivines Vilniuje. Žurnalistus paleido, bet jie buvo liudininkai, kaip kareiviai mušė ir veidą ir spardė suimtuosius. Lietuvos valdžia deda visas pastangas juos išlaisvinti. J.A.

Šiame numeryje:

Naujieji švyturiai

Kiekvienas pasipriešinimas jau yra laimėjimas

Karo problemos Kanadoje

Parama JT saugumo tarybai suskaldė parlamento narius

Jie žuvo gindami Lietuvą

Žuvusių už Lietuvos laisvę laidotuvės

Kelionės laisvės kraštuose

Nijolės Sadūnaitės viešnagė Vakaruose

Taip sovietai užėmė televiziją Vilniuje

Karinis dalinys šaudė į beginklius žmones

Bendrom jėgom

Lietuvių slaugos namų statyba Toronte

Lietuva — Europos centras?

Europos geografinis centras yra netoli Vilniaus

Lietuvos įvykių atgarsiai Europoje

Mūsų korespondento pranešimas iš Vokietijos

Lenkai istorikai apie Lietuvą

Abiejų tautų savitarpio pažinimui ir pagarbai skirtas leidinys

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata - \$30, pusmetinė - \$16, mėnė - \$40, garbės - \$50 (Amerikoj - JAV dol.) oro paštu - \$100. Pavieniai nr. - 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Jie žuvo gindami Lietuvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mūsų šiandien jaučiame tą, ką jaučia lietuviai", — sakė Lenkijos seimo atstovas P. Andrzejewski.

Aukos už Lietuvos nepriklausomybę buvo palaidotos Antakalnio karių kapinėse Vilniaus priemiestyje. Jauniems ir seniems riedėjo iš akių ašaros, kai buvo giedamas Lietuvos himnas.

Žuvusieji Vilniuje

Lietuvos sveikatos ministerija sausio 14 d. paskelbė sąrašą žuvusių, kurie gynė Lietuvos televizijos ir radijo centrą:

1. Kanapinskas Alvydas, gimęs 1952 m. Kėdainiuose
2. Mačiulevičius Vidas, gimęs 1966 m. Vilniuje
3. Kavaliukas Algimantas, gimęs 1939 m. Vilniuje
4. Masiulis Titas, gimęs 1962 m. Kaune
5. Asanavičiūtė Loreta, gimusi 1966 m. Vilniuje, sutriuškinta tanko
6. Simulionis Ignas, gimęs 1973 m. Vilniuje
7. Vaitkus Vytautas, gimęs 1943 m. Vilniuje
8. Makulka Alvydas, apie 60 m., iš Rokiškio

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

A+ PETRUI BRAŽUKUI

išskelivus amžinybėn,

žmoną REGINĄ, dukrą RAMUNĘ, sūnus - LIUDĄ ir ANDRIŲ, jų šeimas, kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia -

KLKMD Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A+ SALOMĖJAI DANILEVIČIENEI

mirus,

dukra DANUTĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame -

S. V. Aušrotai
B. R. Jurai
A. Gaidelienė

S. J. Andriuliai
K. M. Andruškevičiai
Č. A. Pažerūnai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių bei išelvių!"**

Kelionės laisvės kraštuose

Pažinus priespaudą Lietuvoje, kalėjimus bei lagerius Sovietų Sąjungoje, tikra dvasinė atgaiva pagyventi laisvės šalyse

NIJOLĖ SADŪNAITĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Skubiais žingsniais

Iš Klivlando atkeliavau į Vašingtoną. Čia visiems susitikimams vadovavo ir vertėjava Lietuvių informacijos centro vedėjas Viktoras Nakas. Įvyko labai mielas priėmimas. Nepriklausomos Lietuvos atstovybėje, kur susirinko labai daug lietuvių.

Lietuvai naudingi susitikimai įvyko su JAV episkopato sekretoriato štabu, interviu su katalikų žinių agentūros korespondentu. Kovo 14 d. susitikau su Kent Hill ir Diane Knippers - Institute on Religion and Democracy, Elizabeth Kristol, free-lance writer, Washington, DC, Rev. John Langan, SJ, - Georgetown University, The Hon. John Miller, U. S. House of Representatives, Ted Okada, News Network International, Arūnas Pemkus, U. S. Department of State, Nina Shea, Pueblo Institute, The Hon. Andrew Strenio, Federal Trade Commissioner ir kt. Religinio instituto darbuotojai žadėjo išleisti reikiamų mums lietuvių kalba knygų, tik prašė duoti jiems po egzempliorių knygų, kurių ir kiek mums reikia. Visas išlaidas jie patys padengs.

Iš Vašingtono atskridau į Pensilvaniją. Čia mane globėjo Vyčių pirmininkė Ona Kližytė Wargo. Malonūs susitikimai su lietuvišiais, seselėmis, dvasiškiais. Visi nuoširdžiai domėjosi Lietuvos reikalais ir rūpinosi kaip padėti. Kartu meldėmės, diskutavome, jutau žmonių nuoširdžią meilę savo Tėvynei.

Sėkė kelionė į Putnamą pas N. Pr. Marijos seselės lietuvaite. Tai tikra dvasinė oazė. Pailsėjusi kelias dienas, atskridau į Niujorką. Susitikimus organizavo kun. K. Pugevičius, nakvojau pas dr. Janą Čienę. Įsitikinau kiek pasiaukojimo ir meilės įdėjo į savo darbą kun. K. Pugevičius. Visas jo gyvenimas pašvęstas Lietuvos reikalams. Pasiaukojančiai dirba ir kiti lietuviai, pranciškonai, lietuviškos spaustuvs darbuotojai. Tai tikra Dievo dovana lietuvių tautai!

Apsilankiau Miami, Floridoje, kur įvyko eilė susitikimų su lietuvišiais ir iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą. Pailsėjau pas dėdę ir dėdienę V. V. Tumasonius. Ačiū jiems! Filadelfijoje mane globėjo Snieguolė Jurskytė. Iškilmingai paminėjome Romo Kalantos susidėginimo metines. Tai vėliau perdavė per keletą televizijos laidų. Buvo susitikimų su laikraščio korespondentais, vietos žmonėmis.

Brocktone paminėjome sibirinius trėmimus, turėjau eilę susitikimų. Globojo Irena ir Stasys Eivos. Malonūs bendravimo su maldos grupės žmonėmis įspūdžiai. Kaip teisingi psalmisto žodžiai: "Jei Dievas nestato namų, veltui darbuojasi tie, kurie juos stato"... Dėkinga visiems besimeldžiantiems - malda ir negalimus dalykus padaro galimais, nes Dievui viskas galima, tik reikia Juo tvirtai tikėti!

Nuostabi bendruomenė

Ir štai aš Steubenvilleje - charizmatikų centre, pranciškonų universitete. Žodžiais neįmanoma aprašyti tos nuostabios viešnagės. Atrodė, lyg patekau į dangaus prieangį. Vyrauja meilės ir paprastumo dvasia. Visi sutikti žmonės, ne tik vienuoliai, pasauliečiai profesoriai, studentai, eiliniai piliečiai - nuostabūs šedevrai, Dievo meilės žmogų liudytojai savo visu gyvenimu. Tai tikrai šventųjų bendruomenė. Duok Dieve, kad būtų daugiau tokių bendruomenių! Vertėtų kiekvienam jaunam lietuviui ten bent savaitę pabūti, pamatyti, kaip žmonės gyvena, dirba ir meldžiasi. Ir kiek ten tyro džiaugsmo ir dvasinės ramybės!

Kanadoje

Birželio 20 skrendu į Kanadą. Hamiltone nuoširdžiai rūpinosi ir organizavo susitikimus Aušros Vartų klebonas kun. J. Liauba, OFM. Gyvenau pas brangią krikšto motinėle Sofiją Orvidienę. Šviesius prisiminimus paliko Delhi Šv. Ka-

zimiero parapijos klebono kun. L. Kemėšio ir parapijiečių nuoširdumas. Esu abiem kunigam ir visiem lietuviams dėkinga už jų nuoširdumą ir meilę Lietuvai, už tą pasiaukojantį darbą, kurį dažnai mato tik Gerasis Dievas.

Toronte sutikau dar gausenį būrį lietuvių. Neišdildomai visi paliko mano širdy ir atmintyje. Susitikimus organizavo Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. Jonas Staškus. Pasiaukojančiai dirba "Tėviškės žiburių" vyr. redaktorius prel. Pr. Gaida. Teatsilygina Dievas jam ir bendradarbiams už tą taip sunkų, bet labai naudingą darbą!

Sužavėjo mane savo dvasine giedra ir nuoširdžiu darbštumu N. Pr. Marijos seserys, maldos būrelio dvasia.

Aušros Baršauskienės dėka susitikau su jaunomis lietuvišomis profesionalėmis. Dėkinga Irenai Ross, Ramūnei Jonaitienei, Birutei Čepaitienei, nuolatinei mano globėjai Monikai Povilaitienei (a.a. mano krikšto tėvo žmonai). Visų lietuvių kanadiečių, amerikiečių pasiaukojantis darbas jaudina ir teikia šviesaus optimizmo.

Esu labai dėkinga mieloms daktarėms Angelei Kazlauskienei, Liudai Leknickienei, Marijai Uleckienei už jų nuoširdumą ir pagalbą ne tik man, bet ir daugeliui tautiečių. Sužavėta jų darbštumu, pasiaukojimu, meile žmonėms.

Teko lankytis ir "Kretingos" stovyklavietėje. Lietuvių jaunimo ir vaikučiais čia nuoširdžiai rūpinosi kun. E. Putrimas, p. Kuliavienė ir kiti...

Dėkoju Dievui, kad leido susitikti tiek šviesių žmonių.

Rekolekcijose

Po mėnesio viešnagės Kanadoje grįžau į Ameriką - Pittsburgh - pas seseles pranciškonas. Globojo ses. Francesca. Dalyvavau vyčių seime, kalbėjau jame, turėjau malonių susitikimų, kartu meldėmės už Lietuvą.

Užbaigiau viešnagę Amerikoje Putname - pas seseles. Rugsėjo 6-15 d.d. kartu su seselėmis atlikau metinės rekolekcijas. Kokie mes laimingi, kai mūsų silpnumas yra mūsų stiprybė, nes tada mūsų visa viltis Dievuje!

Vėl Prancūzijoje

Iš Amerikos buvau iškviesta į Prancūziją, kur 3 mėn. mokiausi iš besidarbuojančių religinių programų srityje radijo stotyse, be to, šiek tiek prancūzų kalbos. Turėjau daugybę susitikimų su dvasiškiais, žurnalistais, televizijos darbuotojais. Tai buvo tikrai sunkaus darbo mėnesiai. Jei Gerasis Dievas laimins, Lietuvoje norėtume turėti religinių programų laidas radijo bangomis.

Lietuvoje

Prieš šv. Kalėdas manau grįžti į Lietuvą. Žinau, kad bus daug sunkumų. Prašau visus remti savo maldomis mūsų pastangas radijo bangomis skleisti Lietuvai Evangelijos šviesą. Lietuva, tarsi Dovydukas grumiasi su Galijotu, ir tik Dievo vardu mes nugalėsime!

Dėkinga visiems iš visos širdies ir kasdieną maldoje su Jumis kartu.

Jūsų sesė Nijolė Sadūnaitė
1990 m. gruodžio 8 d.
Lenkija - Maribwka

(Pabaiga)

A+ SALOMĖJAI DANILEVIČIENEI

mirus,

dukra DANUTĘ, Anapilio moterų būrelio narę, vyrą JUOŽĄ, vaikaičius su šeimomis, visą giminę giliai užjaučiame bei kartu liūdime -

Anapilio moterų būrelis

BRANGIAI MAMYTEI

A+
SALOMĖJAI DANILEVIČIENEI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą dukrai DANUTEI PETRONIENEI su šeima -

Lietuvos kankinių parapijos choras

MYLIMAI MAMYTEI

A+
SALOMĖJAI DANILEVIČIENEI

mirus,

dukra DANUTĘ PETRONIENĘ, jos vyrą JUOŽĄ, vaikaičius, gimines, artimuosius nuoširdžiai užjaučiame -

Emilija Zakarževskienė
Rūta Snowden su šeima

A+ PETRUI BRAŽUKUI

mirus,

žmoną REGINĄ, Anapilio moterų būrelio narę, dukrą RAMUNĘ, sūnus - ANDRIŲ ir LIUDĄ su šeimomis, visus gimines giliai užjaučiame bei kartu liūdime -

Anapilio moterų būrelis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus - greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Nijolė Sadūnaitė su vyr. skautėm židinietėm maldoje 1990 m. kovo 7 d. Ohio Klivlande. Iš kairės: T. URBAITENIENE, N. SADŪNAITĖ, A. BAKŪNIENE ir A. ŠENBERGIENĖ

Nuotr. Vl. Bacevičius

BRANGIAM VYRUI A+ PETRUI BRAŽUKUI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą pasilikusiai liūdesy žmonai REGINAI ir visai jos šeimai bei giminėms -

Lietuvos kankinių parapijos choras

A+ PETRUI BRAŽUKUI

mirus,

žmoną REGINĄ, dukrą RAMUNĘ, sūnus - LIUDĄ ir ANDRIŲ su šeimomis giliai užjaučiame bei kartu liūdime -

Aldona, Vytautas ir Raimundas
Kvedarai

Brangiam jaunystės dienų draugui

A+ PETRUI BRAŽUKUI

palikus šį pasaulį,

jo žmoną REGINĄ, dukrelę RAMUNĘ, sūnus - LIUDĄ ir ANDRIŲ, jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime -

Petras, Alyda Skučai

A+ PETRUI BRAŽUKUI

išskelivus amžinybėn,

jo liūdinčią žmoną REGINĄ, dukrą RAMUNĘ, sūnus - LIUDĄ ir ANDRIŲ su šeimomis bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame -

O. Ažubalienė ir sūnūs
J. P. Gurkliai
E. S. Tolvaišos
D. P. Puzauskai

A+ PETRUI BRAŽUKUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

žmoną REGINĄ, dukrą RAMUNĘ, sūnus - LIUDĄ ir ANDRIŲ, jų šeimas bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame -

K. M. Andruškevičiai
A. P. Augaičiai

O. V. Narušiai
I. V. Pečiuliai

K. J. Rugiai

PADĖKA

A+ LIUDAS EINIKIS

mirė 1990 m. lapkričio 28 d., palaidotas gruodžio 1 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje

Nuoširdi padėka Tėvams pranciškonams už maldas koplyčioje, gedulines Mišias šventovėje ir paskutinį patarnavimą kapinėse.

Ačiū D. Rodtkienei už vargonavimą ir jausmingai švelnų giedojimą.

Nuoširdžiai dėkoju karsto nešėjams ir draugams taip gausiai atsilankiusiems atsisveikinti su velioniu koplyčioje, palydėjusiems į amžino poilsio vietą, gausiai užprašiusiems Mišias, paskyrušiams aukas Širdies fondui bei "Tėviškės žiburiams", už gražias gėles ir pareikštas užuojautas žodžiu, raštu bei spaudoje.

Ypatinga padėka mane globojusiems brangiems draugams A. ir V. Buragams, be kurių pagalbos nebūčiau pajėgusi visko sutvarkyti.

Nuoširdžiai dėkoju mieloms ponios už pyragus. Ačiū B. Stanulienėi už skaniai paruoštus pietus. Lieku visiems dėkinga -

Liūdinti žmona Lina

Bus nugalėti, jei pasiduos

Toronto arkvykskupo A. Ambrozič žodis (1991.I.20) katedroje, baigiant pamaldas už žuvusius bei sužeistuosius Vilniuje sovietinės kariuomenės išpuolyje prie televizijos bei radijo centro

Tai liūdna proga: meldžiamės už tuos, kurie mirė gindami laisvę, meldžiamės už asmenis pavojuje, vėl netekusius laisvės.

Tai kartu ir džiugi proga: pastarųjų savičių įvykiai iškilo dėl to, kad lietuviai atsiskakė pasiduoti spaudai; dėl to, kad jie atkakliai laikėsi savo tikėjimo bei žmogiškojo orumo, ištisus dešimtmecius kentėdami baisią spaudą; dėl to, kad jie yra taurios, nepriklausomos širdies ir minties žmonės.

Tai kelia džiaugsmą ir dėkingumą: Lietuva, Latvija ir Estija kenčia ne tik dėl to, bet ir milijonus kitų Sovietų Sąjungoje, kurių laisvės lieps-

na, kartais blykstelinti, nebeužges.

Dabarties įvykiai gali būti vertinami ir toli nuo Lietuvos gyvenančių žmonių, įžvelgiant tai, kas neturėjo būti padaryta, ir tai, kas turėjo būti padaryta geriau arba kitaip. Ir kodėlgi Lietuva neturėtų reikalaus to, kas jai priklauso pagal prigimtinę teisę? Grynai taktiniu požiūriu reikalavimas pilnos laisvės bei nepriklausomybės dabar gali pagreitinti jos atgavimą, ateityje.

Pagaliau melskimės už tuos, kurie mirė, kad Dievas jiems atlygintų, ir tuos, kurie liko gyvi, kad neprarastų ryžto, nes jie bus nugalėti tik tada, kai leis save nugalėti. Melskime Viešpatį, kad Jis teiktų jiems drąsos ir išminties.

Pamokslas, paskleistas žinių agentūros

Toronto katalikų katedroje 1991 m. sausio 20 d. buvo atliktos pamaldos už žuvusius bei sužeistuosius Vilniuje. Apie pamokslą, kurį pasakė kun. J. Staškus, Kanados žinių agentūra CP informavo krašto spaudą. Čia pateikiamas informacijos teksto vertimas

Vakarų demokratijos vaidina "gailestingus samariečius" tik tiems kraštams, kurie didžiuojasi savo alyvos ištekliais, pasakė kun. Jonas Staškus susirinkusiems šv. Mykolo katedroje specialių už Lietuvą Mišių metu.

"Matote, šių dienų demokratijos gina laisvę tik tų šalių, kurios turi alyvos", — kun. J. Staškus pasakė sekmadienį.

Daugiau kaip 1500 žmonių susigrūdę Mišioms į miesto centro šventovę.

Keturiolika vaikų padėjo rožes ir žvakes prie altoriaus prisiminimui 14 nužudytų žmonių sausio 11 savaitgalį per sovietų kariuomenės kruviną antpuolį Lietuvos sostinėje, Vilniuje.

Staškus, lietuvių kilmės Missisaugos kunigas, kritikavo Vakarus, atsisakančius sankcijų prieš Sovietų Sąjungą po tokio jos nusikaltimo.

Išskirtinai jis pabrėžė JAV prezidentą G. Bushą, pabardamas jį už besitęsiantį Sovietų Sąjungos rėmimą, kai tuo tarpu pats išėjo į karą prieš Iraką, kuris okupavo Kuveitą.

Vakarai atstūmė Lietuvą, atsisakydami suteikti tam Baltijos kraštui diplomatinį pripažinimą, pasakė Staškus.

Jis palygino Lietuvą su žmogumi, kuris šv. Rašto pasakojime apie gailestingą samariečių keliavo iš Jeruzalės į Jeri-

ką, buvo plėšikų užpultas, sumuštas ir pusgyvis paliktas pakelėje.

Lietuva, kaip Latvija ir Estija, po 50 metų kentėjimų dabar buvo palikta pusgyvė sovietų režime, kalbėjo Staškus.

"Visi bejėgiai guli pakelėje, laukdami praeinančio "gailestingo samariečio", — sakė jis.

Visai taip kaip šiame pasakojime Bushas ir ministeris pirmininkas Brian Mulroney ramiai praėjo palei Lietuvą jos krizės metu, sakė Staškus.

Po Mišių daugiau kaip 1500 žmonių žygiavo į Toronto rotušės aikštę, kur buvo pakelta iki pusės stiebo Lietuvos vėliava, prisimenant Vilniuje nužudytus žmones. S.

Tūkstantinė lietuvių minia su kitų tautybių bičiuliais sausio 20, sekmadienį, meldėsi šv. Mykolo katalikų katedroje Toronte ir pagerbė savo tautos kankinius, žuvusius sausio 13 d. Vilniuje. Po pamaldų kalba Toronto arkivyskupas A. M. AMBROZIČ, Toronto Prisikėlimo ir Anapilio parapijų kunigai atnašauja gedulines Mišias

Taip sovietai užėmė televiziją Vilniuje

Karinis dalinys šaudė Lietuvoje beginklius žmones, o Maskvos, Leningrado ir kitų miestų gyventojai demonstravo, reikalaudami Gorbačiovo pasitraukimo

Šūviai į duris

Kai sausio 13 d. sovietų parašutininkai puolė televizijos pastatą Vilniuje, grupę patalpose užsirakinusių žurnalistų pranešinėjo apie puolimą. Kareiviai, negalėdami įsiveržti pro duris, šaudė iš automatų. Žurnalistai buvo priversti pasiduoti. Vėliau paleisti, bet tose kautynėse žuvo 14 žmonių ir daugiau kaip 230 buvo sužeista. Paleistųjų tarpe Algirdas Kaušpėdas, 37 m. amžiaus, ir jo bendradarbiai tęsė savo pranešimus iš Kauno ir turėjo pasikalbėjimus apie padėtį Lietuvoje.

Iškilo klausimas, kieno įsakymu buvo įvykdytas žiaurus puolimas. Ministerio pirmininko Gedimino Vagnoriaus nuomone, stalinistai armijoje ir komunistų partijoje norėjo parodyti kruviną pavyzdį nepriklausomybės siekiančioms respublikoms.

Kiek verta taikos premija?

Kokie motyvai bebūtų, sovietų kariuomenė greitai pasiekė savo tikslą — uždarė nepriklausomą ir prieškomunistinę televizijos ir radijo stotį. Per nepilną pusvalandį sovietai užėmė stotį ir per tą laiką lietuviai persimetė į Kauną, iš kur pradėjo informuoti gyventojus apie padėtį. Paskutinėmis minutėmis Vilniaus studijoje darbuotoja Eglė Bučelytė kone panikoje klausė, ką turinti dabar daryti. A. Kaušpėdas atsakė: reikia kreiptis į žmones ir prašyti, kad ramiai laikytųsi. Tada ji dar spėjo pranešti Lietuvos gyventojams, kad "kareiviai su automatais puola mūsų pastatą". Tada A. Kaušpėdas perjungė įkalbėtą SOS juostelę: Lietuvos televizijos pirmininkas Laimonas Tapinas kreipėsi, sakydamas "tegu visas pasaulis sužino, kiek yra verta Nobelio taikos premija Gorbačioviui".

Milžiniškos demonstracijos

Šimtai tūkstančių žmonių žygiavo sausio 20 d. Maskvoje, protestuodami prieš 13 lietuvių nužudymą, ir reikalavo Gorbačiovo atsistatydinimo. "Visos respublikos turi būti nepriklausomos", — kalbėjo inžinierius Valentinas Jastrubineckis, stovėdamas šalia policijos užtvarų — "Aš manau, kad tai galima pasiekti taikiai būdu, bet tik ne Gorbačioviui vadovaujant".

Leningrade žygiavo apie 40.000 žmonių minia, nešdama plakatus su užrašais: "Lietuva, mes su jumis", "Šiandien Lietuva, rytoj Rusija".

Jėgos teisė

A. Kaušpėdas atrado prezidentą Vytautą Landsbergį, sėdintį savo kabinete šalia Lietuvos vėliavos. Kreipimėsi ir lietuvių ramiai laikytis tarp kitko pasakė, kad armija "čia neturi jokios kitos teisės, išskyrus jėgos naudojimą, bet jėgos teisė negali ilgai tęstis".

Kaune sirenomis ir šventovių varpais buvo kviečiami gyventojai ginti televizijos ir radijo pastatą. Galvota, kad sekančios sovietų puolimas bus nukreiptas į jį. Viršininkas Vidas Mačiulis naktį šoko iš lovos ir nuskubėjo į darbą, kur jau apie 3 val. ryto rado Modestą Patašį ir Raimondą Ylą, kalbančius telefonu su Vilniumi, iš kur buvo perduodamos žinios.

Korespondentai ir filmuotojai iš Vilniaus tuoj pat pradėjo dirbti Kaune, perduodami žinias, platesnes apžvalgas ir gedulo muziką 18-20 valandų per dieną.

LIUDININKŲ PAREIŠKIMAI

Valstybės prokuroras pateikė liudininkų pareiškimus apie tris tragiškai žuvusius asmenis:

Loretą Asanavičiūtę, gimusią 1967 m., Algimantą Kavaliuką, gimusį 1939 m., Rolandą Jankauską, gimusį 1969 m.

L. Asanavičiūtė sunkiai sužeista mirė Raudonojo kryžiaus ligoninėje. Mirties priežastis — sutriuškinimas. Žmonės rankomis mosikavo tankui trauktis atgal. "Mes stovėjome taip keletą minučių, kol išgirdome motoro ūžimą, ir tada tankas maždaug vieną metrą pasitraukė atgal. Du vyrai ir aš tada paėmėme moterį ir ją nunešėm į šalį"...

Algimantas-Petras Kavaliukas buvo suspaustas tarp tanko ir smėlio barstymo mašinos. Mirė čia pat. "Mašina stovėjo gatvėje. Tankas artėjo prie jos. Kiti du vyrai ir aš laikėme uždegę rankas ant tanko ir jo stumiami ėjome atbuli. Aš ėjau iki kol pamačiau, kad tankas mus gali prispausti prie smėlio barstymo mašinos. Tai pamatęs aš ir dar vienas vyras pasitraukė į šalį. Bet du vyrai buvę vidury liko tenai. Vienas iš jų šoko ant tanko priekio, o kitas buvo prispaustas prie mašinos. Po to tankas sustojo. Prispaustasis buvo dar gyvas..." Tankas mašinos nenustūmė, bet užvažiavo ant jos. Vyras buvo dar tarp tanko ir mašinos... Po to, kai tankas pasitraukė, vyras gulėjo nebegyvas", — liudija R.A. Juška.

Rolandas Jankauskas mirė sulaužyta galva ir šonkauliais bei suspaustais krūtinės organais. Apie jo mirtį liudija Gražina Veikutytė: "Kareiviai prie bokšto apsisukę pradėjo mus stumti atgal. Nenorėdami eiti, kur sprogimai buvo girdėti, Jankauskas ir aš pažen-

gėme apie tris metrus į priekį. Tada mes išgirdome sprogimą ir kritome ant žemės. Mano plaukai pradėjo degti, bet užgesinau juos rankomis. Pasi-kėlusiu nuo žemės, bėgau į priekį. Ten tankas ar šarvuotas automobilis stovėjo mano kairėje pusėje. Galėjau ranka paliesti jo patranką. Bėgdama vis pirmyn, staiga atsisukau ir pamačiau Rolandą Jankauską dar vis gulintį ant žemės..."

Liudininkas Vincas Šilingas pasakoja: "Tankai išlaužė tvorą ir riedėjo bokšto link. Žmonės bėgiojo į visas puses. Bėgau į tą pusę, kur stovėjo tankas 2-3 metrus atstu nuo manęs. Pribėgęs išgirdau klykiančią mergaitę. Nežinojau kas — vyras ar moteris — buvo tanko pervažiauta (...) Mes pradėjome nešti sutriuškintą mergaitę. Tuo pačiu metu tasai tankas pradėjo šaudyti (...) Vyras kruvina galva gulėjo ant neštuvų, greitosios pagalbos automobilyje sėdėjo sukrūvintais veidais moterys (...) Aš kalbėjau su mergaite, ir ji pasakė man savo pavardę — Loreta Asanavičiūtė — ir davė savo namų telefono numerį. Ji labai sunkiai alsavo"...

Liudininke Loretą Tručilauskaitę, gimusią 1966 m.: "Loreta Asanavičiūtė ir aš nuėjome prie bokšto, bet ten pasime-tė, nes buvo panika, žmonės šaukė, tankai šaudė, automatai tratėjo. Kažkas iš minios pradėjo šaukti, kad reikia trauktis (...) Aš traukiausi su visais, bet paslydusi nugriuvau. Keli kiti krito ant manęs. Gulėdama ant žemės, staiga pamačiau virš savęs tanko patranką ir pajutau ant kojos didelį svorį ir baisų skausmą. Nepraradusi sąmonės dar su-spėjau vieną koją ištraukti iš po tankų vikšrų"...

Liudija Vilniaus universiteto profesorius Vaclovas Kriščiūnas: "Tankas išlaužė tvorą ir, pavažiavęs apie 10 metrų, pradėjo šaudyti į minią (...) Šaudė tuščiais šoviniais, bet nuo garso byrėjo langai, ir žmonės negalėjo greitai pasitraukti nuo atriedančio tanko (...) Apakino mus prožektoriai, parašutininkai pasirodė nežinia iš kur. Aš perbėgau taką, kur judėjo tankas ir atsidūriau kairėje jo pusėje. Maždaug už 15 metrų mačiau gulintį ant žemės žmogų. Žmonės jį nunešė. Kai pasisukau atgal į tanką, kuris stovėjo už 3-5 metrų nuo manęs, pamačiau po tanko vikšrais gulintį tris moteris. Tankas buvo pervažiavęs jų kojas ir ten stovėjo"...

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba griežtai protestuoja prieš šiurkščių savi-valę ir neteisėtus veiksmus deputato V. Povilionio ir kitų Lietuvos respublikos gyventojų atžvilgiu.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba pareiškia, kad visa atsakomybė už TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmus ir jų padarinius teks tiems, kas davė nurodymą ir įvykdė prieš Lietuvos respubliką karinę agresiją, ją toliau eskaluoja.

Lietuvos protestas Krekliui

Vilnius, 1991 m. sausio 18 d.
TSRS Prezidentui
M. Gorbačioviui

TSRS Aukščiausieji Tarybai
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
PROTESTAS

TSRS ginkluotųjų pajėgų kariškių siautėjimas Lietuvoje tęsiasi. Š.m. sausio 17 d. apie 22 valandą ginkluoti kariškiai kelyje Vilnius-Kaunas sulaukė Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos deputatą V. Povilionį; grasindami ginklu, liepė išlipti iš mašinos, pakelti rankas ir atsistoti prie kelkraščio. Tarybinės armijos karininko vadovaujami kariškiai tyčiojosi iš deputato, kuris jiems oficialiai pristatė, grasinio ginklu, išlaikė šaltyje pakeltomis rankomis ilgiau kaip dvi valandas. Vėliau deputatas V. Povilionis kartu su kitais tokiu pat neteisėtu būdu sulaikytais asmenimis (tarp jų ir vidaus reikalų darbuotojais) buvo nuvežtas į Vilniaus karinę komendantūrą ir paleistas iš ten tik po griežtų deputato protestų. TSRS ginkluotųjų pajėgų kariškiai, kurie neteisėtai sulaukė deputatą V. Povilionį ir iš jo tyčiojosi, nepasakė savo pavardžių.

Visiškai akivaizdu, kad tokie Jums pavaldžių TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmai Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos deputato atžvilgiu grubiai pažeidžia tarptautinės teisės normas, garantuojančias deputato neliečiamybę.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba atkreipia Jūsų dėmesį į tai, kad TSRS ginkluotųjų pajėgų kariškiai nio-koja užgrobtus pastatus, plėšikauja, daugelyje Lietuvos vietų blokuoja transporto judėjimą, sulaukia ir nuginkluoja tarnybines pareigas vykančius vidaus reikalų darbuotojus. Tikrinami gyventojų dokumentai, daromos asmens kratos, grobiami jaunuoliai, vykdomi kiti neteisėti veiksmai, kuriais pažeidžiamos visuotiniai pripažintos žmogaus, piliečio teisės ir laisvės. Visa tai visiškai nesuderinama ne tik su Lietuvos respublikos, bet netgi ir su TSRS įstatymais.

Šiais TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmams siekiama sukelti visuomenėje įtampą, sutrikdyti jos rimtį, išprovokuoti neramumus, pateisinti šiurkščios karinės jėgos panaudojimą ir beginklių žmonių žudynes.

Visus šiuos veiksmus TSRS ginkluotosios pajėgos vykdo, aiškindamos neva jų pačių paskelbta komendanto valanda, kuri neturi jokio teisinio pagrindo.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba griežtai protestuoja prieš šiurkščių savi-valę ir neteisėtus veiksmus deputato V. Povilionio ir kitų Lietuvos respublikos gyventojų atžvilgiu.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba pareiškia, kad visa atsakomybė už TSRS ginkluotųjų pajėgų veiksmus ir jų padarinius teks tiems, kas davė nurodymą ir įvykdė prieš Lietuvos respubliką karinę agresiją, ją toliau eskaluoja.

V. LANDSBERGIS,
Lietuvos respublikos
aukščiausiosios tarybos
pirmininkas

Lietuvos policininkai ir tautiečių minia saugo parlamento rūmus Vilniuje

PRAŠYMAS PATEIKTI PASIŪLYMUS

APKLAUSINĖJIMAS APIE VALDINĖS PARAMOS NEGAUNANČIAS GYVENAMĄSIAS VIETAS PAGYVENUSIEMS ŽMONĖMS, KURIEMS REIKALINGOS IŠSKIRTINĖS PASLAUGOS

Pagal provincijos Public Inquiries Act (Viešų apklausinėjimų įstatymą), yra sudaryta komisija, kuri nagrinės valdinės paramos negaunančias gyvenamąsias vietas pagyvenusiems žmonėms, kuriems reikalingos išskirtinės paslaugos. Jeigu norite gauti išsamesnį paaiškinimą apie komisijos darbo tikslus ir sąlygas, prašome kreiptis žemiau nurodytu adresu.

Raštiški pasiūlymai bus priimami iki 1991 m. vasario mėn. 28 d.

Prašome rašyti (angliškai arba prancūziškai):

Commissioner
Inquiry into Unregulated Residential Accommodations
76 College Street, 6th Floor
Toronto, Ontario
M7A 1N3
Telephone: (416) 327-2421 Fax: (416) 327-2425
Attention: Ernie Lightman, PhD., Commissioner

Ontario

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

MOKYKLOS SUKAKTIS

Pernai veiklos aštuniasdešimt penkerių metų sukaktį paminėjo Panevėžio mergaičių gimnazija, dabar jau tapusi II-ja vidurine mokykla. Minėjimas sutelkė gražų būrį šios mokyklos auklėtinių. Šventė pradėta iškilmingomis pamaldomis senojoje Panevėžio bažnyčioje, tautodailininko D. Jasinevičiaus sukurto stogastulpio atidengimu mokyklos kieme. Stogastulpį, atspindintį mergaičių figūras, veidų išraiškas, drabužių klostes, knygas ir geles, pašventino Panevėžio vysk. K. Preikšas. Buvo pagerbti veteranai mokytojai A. Lakiūnas, J. Dičius, O. Gabulaitė, I. Mojtaitė, jau mirę A. Blažys, A. Morkūnas, daugelis kitų. Prisiminti ir auklėtiniai bei auklėtinės, savais darbais išgarsinę šią mokyklą. Jos muziejuje padidėjo atsiminimų knyga, pagausėjo sutelkti rodiniai.

apklausinejo 1.336 gyventojus visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Apklausiųjų sąrašas buvo sudarytas pagal tikslus Lietuvos gyventojų socialinės demografinės sudėties duomenis. Jie turėjo atsakyti į anketos klausimą: "Kokie žmonės šiuo metu geriausiai atstovauja Lietuvos interesams?" Pagal gautus balsus populiariausi politikai dešimtuose išsirikiavo šia tvarka: 1. K. Prunskienė (49%), 2. A. Brazauskas (35%), 3. V. Landsbergis (34%), 4. K. Antanavičius (10%), 5. R. Ozolas (9%), 6. K. Motieka (9%), 7. E. Vilkas (8%), 8. E. Bičkauskas (7%), 9. Z. Vaišvila (5%) ir 10. V. Švedas (4%). Pirmą kartą į dešimtuką pateko ir su Maskva žygiuojantis V. Švedas, iš paskutinių dešimtukų vietos išstūmęs anksčiau jį užėmusį B. Kuzmicą. Pasak prof. dr. A. Matulionio, V. Švedą labiausiai rėmė Vilniuje gyvenantys rusai, gudai ir lenkai. Kitataučių eilėse jis yra populiariausias net ir už Maskvą ištikimą LKP (TSKP) pirmąjį sekr. M. Burokevičių. Pastarasis su žymiai mažesniu rėmėjų nuomimi atsidūrė vienuoliktojoje vietoje, kurį anksčiau priklausė A. Terleckui.

GRAŽUOLIŲ KONKURSAI

M. Gorbaciovo persitvarkymų politikos atneštas dalinis atoslūgis 1990 m. gruodžio mėnesį leido surengti pirmąjį Baltijos šalių gražuolių konkursą "Miss Baltic Sea-91". Konkursą surengė dvi firmos – Suomijos "Baltartist OV" ir Estijos "Estart V. K. Co", talkinamos kitų rėmėjų. Konkursas buvo naudingas nepriklausomybės siekiančioms Baltijos šalims – Lietuvai, Latvijai ir Estijai, nes į devynių gražuolių konkursą buvo priimtos ir jų atstovės. Pelenėmis pavadintame devynetuose Lietuva atstovavo Greta Bardavelytė, Latvijai – Velga Brajnevica, Estijai – Ingrid Nigola, Rusijai – Olga Fiodorova, Suomijai – Nina Andersson, Švedijai – Christine Danielsson, Danijai – Henriette Nielsen, Vokietijai – Ilka Endres ir Lenkijai – Ewa Szymczak. Konkursas turėjo tris varžybinės dalis Taline, Leningrade ir Helsinkyje. Galutinis sprendimas buvo padarytas Baltijos jūron iš Helsinkio uosto išplaukusiame ištaigingame ekskursijų laive "Finnjet". Vertintojų komisija, vadovaujama firmos "Seantours" direktoriaus Egmonto Savtschenkos, "Miss Baltic Sea-91" gražuolės karūną paskyrė Suomijos atstovei Ninai Andersson. Ji, būdama juvelyrė, greit pastebėjo, kad karūna neturi prabos ir yra tik simbolinė. Gerokai sumažėjo ir iš anksto pažadėtas 10.000 dolerių prizas. Dovanas papildė kailiniai ir kelnės Ispanijai, trečioji – Lenkijos atstovei Ewai Szymczak. Sutapimo, o gal ir sąmoningo planavimo dėka laimėtojomis buvo paskelbtos Suomijos, Rusijos ir Lenkijos atstovės, priimtinos Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbacioviui, bandančiam palaidoti nepriklausomybės idėjas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. V. Kst.

POLITIKŲ DEŠIMTUKAS

Viešosios nuomonės tyrėjai metų pabaigoje yra įpratę apklausos būdu sudaryti įvairių grupių populiariausių atstovų dešimtukus. Lietuvoje vis labiau įsitvirtina prie Mokslų akademijos filosofijos, sociologijos ir teisės instituto veikiančios Viešosios nuomonės tyrimo centras. Su populiariausių politikų dešimtuko rinkimu "Tiesos" skaitytojus supažindina sociologas prof. dr. Arvydas Matulionis. Centro darbuotojai 1990 m. gruodžio 14-20 d.d.

apklausinejo 1.336 gyventojus visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Apklausiųjų sąrašas buvo sudarytas pagal tikslus Lietuvos gyventojų socialinės demografinės sudėties duomenis. Jie turėjo atsakyti į anketos klausimą: "Kokie žmonės šiuo metu geriausiai atstovauja Lietuvos interesams?" Pagal gautus balsus populiariausi politikai dešimtuose išsirikiavo šia tvarka: 1. K. Prunskienė (49%), 2. A. Brazauskas (35%), 3. V. Landsbergis (34%), 4. K. Antanavičius (10%), 5. R. Ozolas (9%), 6. K. Motieka (9%), 7. E. Vilkas (8%), 8. E. Bičkauskas (7%), 9. Z. Vaišvila (5%) ir 10. V. Švedas (4%). Pirmą kartą į dešimtuką pateko ir su Maskva žygiuojantis V. Švedas, iš paskutinių dešimtukų vietos išstūmęs anksčiau jį užėmusį B. Kuzmicą. Pasak prof. dr. A. Matulionio, V. Švedą labiausiai rėmė Vilniuje gyvenantys rusai, gudai ir lenkai. Kitataučių eilėse jis yra populiariausias net ir už Maskvą ištikimą LKP (TSKP) pirmąjį sekr. M. Burokevičių. Pastarasis su žymiai mažesniu rėmėjų nuomimi atsidūrė vienuoliktojoje vietoje, kurį anksčiau priklausė A. Terleckui.

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS
2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
3. Elektrines plyteles
4. Vėsinimo sistemas
5. "Intercom" sistemas
6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Hamiltono apylinkės KLB atstovai pas miesto burmistą Robert Morrow, kuris sausio 14, 15 ir 16 dienas paskelbė lietuvių gedulo dienas Hamiltone. Nuotraukoje iš kairės sėdi: KLB Hamiltono apylinkės valdybos pirm. R. Bagdonaitė-Chiarelli, burmistas R. Morrow; stovi: A. Kanopa, E. Gudinskienė, D. Gutauskienė, K. Deksnys, L. Stungevičienė, M. Vaitonienė

Antisovietinė demonstracija

Hamiltono Pabaltijo krizės komitetas su koordinatore Regina Bagdonaitė-Chiarelli s.m. sausio 20, sekmadienį, 1 v.p.p. surengė įspūdingą priešsovietinę demonstraciją Hamiltono miesto rotušės aikštėje. Dalyvavo apie 1000 lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių su vėliavomis ir plakatais.

Renginio tikslas – priminti kanadiečiams, kad Pabaltijo kraštuose Raudonoji armija vykdė žmonių žudynes, ir paskatinti Kanados valdžią stipriau protestuoti dėl šių bausių įvykių. Demonstracijos šūkis – taika, o ne krutinis teroras Baltijos kraštuose.

Demonstracija pradėta malda, kurią sukalbėjo Ausros Vartų parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM. Įžanginę kalbą pasakė Hamiltono miesto burmistras Bob Morrow, kuris entuziastiškai prisidėjo prie renginio paruošimo. Kalbėjo Stan Keyes ir Beth Phinney, liberalų atstovai iš Kanados federacinės valdžios, ir Richard Allen, NDP atstovas iš Ontario provincinės valdžios. Bob Goss dalyvavo vietoj NDP Ontario valdžios atstovo Mark Morrow, ir Bill Thompson dalyvavo vietoj Bob Mackenzie, ir Brian Charlton, NDP atstovai Ontario provincijos valdžios. Kalbėjo Elizabeth Poynter iš Executive Canadian Peace Congress ir atstovai iš Hamiltono lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių apylinkės valdybų. Edis Punkris padainavo gražią dainą.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Richard Johnston, buvęs NDP Ontario provincijos parlamentaras. Jis drauge su John Sloan ir Tomu Žiūiu buvo Ontario premjero Bob Rae pasiūstas į Pabaltijo kraštus išsiųskinti reikalingą pagalbą Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Jų trijų savaičių vizitas staiga pasibaigė Vilniuje, kai sovietų kariuomenė pradėjo užimti svarbius valdžios pastatus, terorizuoti ir žudyti žmones. Ši delegacija grįžo į Kanadą sausio 13 d., neužbaigus pradėtų pasitarimų su Lietuvos prezidentu V. Landsbergiu. Richard Johnston įspūdingai kalbėjo apie įvykius Vilniuje, kur Raudonosios armijos kariai nužudė per 14 žmonių. Lietuviai jam sakė, kad Vilniaus televizijos pastato grindys ir sienos buvo aptaškytos žmonių krauju. Po žudynių daug žmonių liudijo, kad iš televizijos pastato matė išnešamus maišus su lavonais, kuriuos išsivežė raudonarmiečiai. Kalbėdamas apie Vakarų pasaulio pagalbą Baltijos kraštams, R. Johnston pareiškė, kad tik JAV prezidentas G. Bush ir Vokietijos kancleris H. Kohl gali padėti baltiečiams, atsisakydami teikti ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai. Šiuo atveju Sov. Sąjungoje ekonominis chaosas padidėtų ir Gorbaciovas būtų priverstas grąžinti Baltijos kraštams nepriklausomybę.

Rotušės aikštėje liūdnai atrodė pušaitė, apdengta 14 juodų kaspinių, kurie simbolizavo žuvusius Vilniuje sausio 13 d. R. Johnston pušaitės viršūnę papuošė baltu kaspinu, kaip simboliu baltiečių pasiryžimo ir tikėjimo, kad jų kraštų nepriklausomybės šviesa sugrįš su kylančia laisvės aušra Sovietų Sąjungoje.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montreallį ir iš Montreallio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Demonstracija buvo baigta 3 v.p.p., sugiedojus lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių himnus. Nors diena buvo šalta, tačiau dalyvių nuotaika buvo pakili ir pilna vilties.

Regina Varanavičiūtė-Haggo

Buvęs Ontario parlamentaras RICHARD JOHNSTON, kuris su dviem kitais atstovais Ontario premjero Bob Rae buvo pasiūstas Pabaltijai ištirti pagalbos galimybes, kalba lietuvių priešsovietinėje demonstracijoje sausio 20 d. prie Hamiltono rotušės

Nuotr. J. Miltenio

Ottawa, Ontario

DR. V. KUDIRKOS mokyklos pirmas semestras sklandžiai praėjo. Šiais metais Otavos lietuvių mokyklą lanko 17 mokinių. Vyresnius, lietuviškai kalbančius, moko Stasė Danaitienė. Jaunesnius ir visus kitus – Rūta Kličienė ir Julija Mitalaitė. Daugiau kaip

Otavos Dr. Vinco Kudirkos lietuviškos mokyklos auklėtiniai atlieka dainelę "Riesutėliai" Kalėdų eglutės renginyje

Nuotr. R. Kličienės

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvui "TALKA" reikalingas tarnautojas-ja

raštinėje dirbti nepilną laiką (part time). Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas. Geras pradinis atlyginimas. Teirautis: Lietuvių kredito kooperatyvas "TALKA", 830 Main St. E., Hamilton, Ont. Tel. 544-7125.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santapas 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%
90 dienų indėlius 10.25%
1 m. term. indėlius 10.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.25%
3 m. term. indėlius 10.75%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 8.75%
RRSP ir RRRIF 1 m. 11%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 15.75%
nekiln. turto pask. 1 m. ... 12.5%
nekiln. turto pask. 3 m. ... 13.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Arizonos LB Phoenix apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Antionijos Petrušienės, rūpinosi kalėdine eglute, kuri su 37-nyiom kitų tautinių grupių eglutėmis buvo išstatyta Valley National Bank patalpose. Ligšiolinius šiaudinius papildė D. Petrušienės ir A. Bartytės paruošti nauji papuošalai. Šį kartą buvo minimas kalėdinių eglučių festivalio dešimtmetis, pažymėtas vaikų atliekamomis programomis. Lietuviams atstovavo trys instrumentalistai – smuikininkai Marius ir Aidas Petrušiai, violončelistas Jonas Žygas, pagroję kalėdinių melodijų ir "Lietuva brangi". Šie lietuviukai taipgi supažindino kitų tautybų vaikus su lietuviškos Kalėdų eglutės šiaudinukų papuošalais.

Floridos lietuvių klubas St. Petersburg turti kultūrinį popiečių ratelį. 1990 m. gruodžio 14 d. bendram posėdžiui susirinko to ratelio naujoji ir buvusioji valdyba. Buvo planuotas pareigų perdavimas, bet problema atnešė dvi naujosios valdybos narių – I. Jakšienės ir O. Šiaurės dienės atsistatydinimas. Ši problema buvo išspręsta trijų senosios valdybos narių įsijungimu į naująją – dr. D. Degėsio, V. Gerulienės ir K. Gaizauskienės. Tad naująją 1991 m. valdybą sudarė: pirm. V. Mažeika, nariai dr. D. Degys, V. Gerulienė, D. Mažeikienė, S. Salienė ir K. Gaizauskienė.

Jaunimo centras Čikagos lietuvių tradicinę metinę vakarienę pakvietė 1990 m. gruodžio 2 d. po Tėvų jėzuitų koplyčioje atlaikytą Mišių už mirusių ir gyvus centro narius bei rėmėjus. Vakarienes dalyvis salėje pasveikino valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė, supažindindama su Jaunimo centro reikšme Čikagos lietuviams. Programai vadovavo Marija Mažeikaite-Utz. Padėkos žodį tarė JC tarybos pirm. Vaclovas Momkus. Instrumentinės muzikos programą atliko fleitininkė Rima Polikaitytė, smuikininkas Kazys Motekaitis ir pianistas Manigirdas Motekaitis. Maldą sukalbėjo Švč. Marijos gimimo parapijos klebonas kun. Juozas Kuzinskas.

Braziliija

Tėvų saležiečių Sao Paule leistas nedidelis savaitraštukas "Mūsų Lietuva" nuo 1991 m. sausio 1 d. tapo dvisavaitiniu leidiniu. Red. kun. Prano Gavėno, SDB, pranešimu, persitvarkymą atnešė smarkiai padidėjusios išlaidos, stoka vietinių žinių apie Brazilijos lietuvių, informacija apie įvykius Lietuvoje "Mūsų Lietuvą" pralenkianti Sao Paulo brazilų televizija ir spauda. Prieš Naujuosius metus neišėjo pora "ML" numerių dėl tekstų spausdinimui rašančios mašinėlės sugedimo. Pataisymas kainavo 18.600 krūzeirų. Vienos nuotraukos paruošimas spausdinimui kainuoja 500 krūzeirų. Beveik dvigubai brangesnės pasidary Brazilijos pašto paslaugos. Dvisavaitinė "Mūsų Lietuva" sumažins dabartines išlaidas ir galbūt parūpins daugiau žinių apie Brazilijos lietuvių. "Mūsų Lietuvą", pavadintą dvisavaitiniu lietuviškos minties žurnalu, 1948 m. sausio mėnesį Sao Paulo mieste pradėjo leisti kun. Pijus Ragažinskas, Bronius Šukevičius, Juozas Matelionis ir Motiejus Tamaliūnas. Vyr. redaktoriumi pasirašė kun. P. Ragažinskas. Žurnalą iliustruodavo dailininkai Vladas Stančikaitė ir Vladas Vijeikis. "Mūsų Lie-

tuva" savaitraščiu tapo 1951 m. Jos leidybą nuo 1964 m. buvo įsijungę Tėvai jėzuitai, redaktoriūm paskyrė kun. J. Kidyk, SJ, administratoriumi – kun. J. Bružiką, SJ.

Britanija

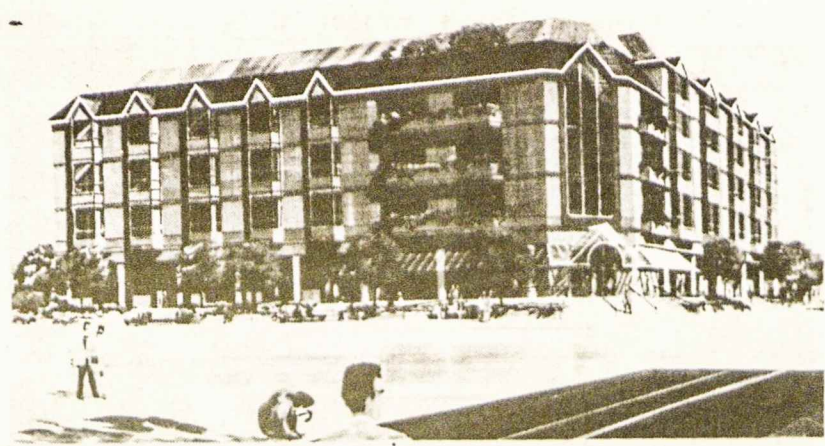
Metiniame DBLS tarybos suvažiavime Wolverhamptone 1990 m. spalio 6 d. "Europos lietuvių" vyr. red. Vladas Dargis pranešė, kad šis savaitraštis nuo 1991 m. sausio 1 d. bus spausdinamas Vilniuje, jeigu pavyks susitarti. Apie tai esame rašę šiame skyriuje 1990 m. spalio 30 d. Dabar belieka pranešti, kad "Europos lietuvių" š. m. 1 nr. su sausio 9 d. data "TZ" redakcija pasiekė sausio 16 d., išsiųstas iš Vilniaus Sovietų Sąjungos oro pašto voke. Formatas sumažintas iki lig šiol Lietuvoje įėjusių laikraščių blokadinių numerių dydžio. Prie ligšiolinių leidėjų – D. Britanijos lietuvių sąjungos, Lietuvos namų akcinės bendrovės Londone pridėta ir "Šiaurės Atėnų" bendrija Vilniuje. Vyr. redaktoriūm skelbiamas Vladas Dargis, redaktoriūm Vilniuje – Laimantas Jonušys. Adresas Britanijoje – 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, Lietuvoje – 232600 Vilnius, Pylimo 8. Vieno numerio kaina Vilniuje – 20 kapeikų.

"EL" redakcija Londone ir Vilniuje įvadiniame pranešime "Suaugėjimas" rašo: "Vasario 16-ąją gimusi ir Kovo 11-ąją atkurta Lietuvos nepriklausomybė jungia viso pasaulio lietuvių valstybės atstatymo darbams. 1947 m. Didžiojoje Britanijoje įsikūręs "Europos Lietuvos" atstovavo už okupuotos Lietuvos ribų esantiems lietuviams Europoje. Savo gyvavimo laikotarpiu jis rėmė laisvos Lietuvos idėją ir ją skelbė. Po 44 metų "Europos Lietuvos" savo užduotį dalinai atliko. Nuo 1991-ųjų metų "Europos Lietuvos" spausdinamas Vilniuje. Jo leidėjai, "Šiaurės Atėnų" Bendrija Vilniuje ir Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenės organizacijos – Sąjunga ir Bendrovė Londone, ir toliau pasižada informuoti apie už Lietuvos teritorijos esančius lietuvių ir jų veiklą. Suartėjęs su Lietuva, "Europos Lietuvos" bus pajėgesnis informuoti užsienyje esančius lietuvių apie čia vykstančius pasikeitimus, siekdamas suburti visus pasaulio lietuvių informaciniu ryšiu po vienu stogu tėvyneje. "Europos Lietuvos" gerbia dabar Lietuvoje ir pasaulyje leidžiamą lietuvišką periodinę spaudą, su ja nesivaržo, bet ją papildo ir įvairina. Tikimės, kad nuo šiol "Europos Lietuvos" veikliai pasitarnaus Lietuvos ir išeivijos tautiečių suartėjimui".

Vokietija

Pirmoji VLB apylinkė Rytų Vokietijoje įsteigta Leipcege 1990 m. lapkričio 17 d., ten iš Hitenfeldo nuvykus VLB krašto valdybos pirm. Arminui Lipšui ir VLB Romovus apylinkės valdybos pirm. kun. Edžiui Putrimui, katalikų kapelionui Vasario 16 gimnazijoje. Jiedu Leipcege gyvenančius lietuvių supažindino su VLB veikla, kuri dabar apims jau visą sąjungtą Vokietiją, ir su daugiau mokslinių laukiančia Vasario 16 gimnazija. Naujojo VLB Leipcego apylinkės įstojo 15 narių. Jos pirmąją valdybą sudarė: pirm. Liutauras Labanauskas, sekr. Janina Frostienė ir ižd. Vygasdas Čaplikas. Mišias Leipcego lietuviams laiko lietuviškai pramokęs vokietis kun. Fischeris.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Lietuvių slaugos namų projektas Toronte, Edna ir Dorval gatvių sankryžoje (šalia Dundas ir Bloor požeminio traukinio stoties)

Bendrom jėgom

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Lietuvių slaugos namų klausimas jau eilę metų buvo keliamas ir diskutuojamas organizacijų susirinkimuose, valdybų posėdžiuose ir pavienių asmenų rateliuose. Visi suprato šios institucijos reikalingumą, tačiau niekas neišdrįso ar nebuvo pajėgus imtis šio sunkaus, su dideliais finansiniais išpareigojimais surišto darbo. Jo ėmėsi Labdaros fondas, sutelkęs specialų komitetą. Po kelerių metų išsamų studijų ir rūpestingo planavimo, praėjusių metų liepos mėnesį buvo gautas Ontario sveikatos ministerijos leidimas slaugos namus statyti. Sunkiai gautas leidimas tapo ne tik komitetui, bet ir visai lietuvių visuomenei savotišku Rubikonu — riba, kurią peržengus — nėra kelio atgal. Vienas sveikatos ministerijos reikalavimų yra — namus reikia pastatyti per dvejus metus.

Tokio milžiniško, neatidėliojamo uždavinio akivaizdžiai slaugos namų lėšų telkimo komitetas su lietuviškų institucijų bei organizacijų atstovų pritarimu kreipiasi į visus lietuvių, prašydamas finansinės paramos. Šiam tikslui paruoštas lankstinukas, nusakantis slaugos namų apimtį, pobūdį, demografinės kryptį ir finansinius išpareigojimus, bus artimiausiu metu išsiuntinėtas paštu, paskleistas parapijose, bankeliuose ar per komiteto narius. Lankstinuko paskutinis puslapis yra atkarpa — aukos lapelis, kurį užpildžius grąžinti jame nurodytu adresu arba komiteto nariams. Už šią auką išduodamas pakvėtinamas pajamų mokesčiui sumažinti. Voke taip pat įdėta teksto santrauka anglų kalba.

Gal kai kam atrodo, kad dabar labai nepatogus laikas aukoms prašyti, nes jų prašo visi ir visur. Tačiau slaugos namai nėra praeinantis ar pasikartojantis re-

gins, bet pagrindinė socialinės globos institucija. Tiek lietuviškosios visuomenės, tiek kiekvieno jos nario sąžinės reikalas. Kas nėra įsitikinęs jų būtinumu, tegul aplanko vieną kitą panašios paskirties instituciją, ar pasikalba su tais, kurie jas lanko; išgirs daug liūdnų istorijų. Fizinis aprūpinimas dažnai pakankamas, bet depresija, išsąukta socialinės, emocinės bei psichologinės izoliacijos, atima įnamiams paskutinę viltį ir norą gyventi. Juk tai yra tie patys visuomenės nariai, kurie, atvažiuoję į Kanadą, kūrė ir statė savas institucijas dėl to, kad norėjo susikurti sau lietuvišką aplinką, neiširti kitataučių masėje. Ne vienas jų dirbo fabrike dvi pamainas, kad užtikrintų savo vaikams šviesesnę ateitį. Tik negalima nepastebėti vieno ypatingai liūdną reiškinio: dar ir dabar aukotojų lapuose pirmiausia ir į prašymus atsiliepia ne tie jaunesnės kartos patogiai gyvenę profesionalai ar verslininkai, bet jų tėvai ir seneliai. O vis dėlto, aukotojų proporcija turėtų būti žymiai lygiau išbalansuota tarp tų abiejų kartų.

Apie visuomenės dvasinį subrandimą ir kultūrinį išprusimą sprendžiama iš to, kaip ji gerbia savo vyresnius, kaip globoja senelius ir ligonius. Kur individo vertė apskaičiuojama pinigais, ten vyrąja nuomonė, kad asmuo, pragyvenęs savo pajėgumą būti naudingą, gali būti pastumtas į šalį. Toks požiūris lietuvių visuomenėje prieštarautų pačioms giliausioms senolių pagarbos, dėkingumo ir humaniško tradicijoms.

Gal bus ir tokių, kurie pasakys, kad mano šeimoje slaugos namų reikalas neaktualus. Bet tai būtų tas pat, kas mesti klausimą "ar aš esu savo brolio sargas?". Kiekvienas, kuris supranta ir pajėgia, turi imtis nors dalelę atsakomybės už savo artimo likimą ir gerovę. Slaugos namų statymas liečia tiek vyresniąją, tiek ir jaunesniąją kartą. Vienokiu ar kitokiu keliu lankstinukais bus mėginama pasiekti visus lietuvių ar lietuvių kilmės asmenis. Dosnus atsiliepimas bus giliai įvertintas ne tik slaugos namų komiteto, bet ir visų tų, kurie ta institucija naudosis. Reikia visomis jėgomis padėti tiems, kurie rūpinasi, kad vyriausioji karta būtų globojama ir slaugoma ne svetimųjų, bet savosios visuomenės.

Karo problemos Kanadoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tikėjosi lengvai galėsiąs gauti iš Otavos sušauktų atostogaujančių parlamentarų.

Ginčai parlamente

Parlamento nariai posėdžius pradėjo prieš pat lemtingąją sausio 15 d. datą. Ministerio pirm. B. Mulronio pasiūlymas karo atveju remti JT saugumo tarybos rezoliucijas susidūrė su netikėtomis kliūtimis. NDP socialistų vadovė A. McLaughlin pareikalavo laisvo balsavimo pagal kiekvieno parlamentarą sąžinę, atmetančio Kanados karinių pajėgų įjungimą į karą. Naujasis liberalų vadas J. Chretienas pasirinko panašią taktiką. Pasak jo, liberalai remia kanadiečių JT saugumo tarybos paskelbtą Irako blokadą, bet jų neleidžia įjungti karan. Esą tokiu atveju karines Kanados pajėgas reikia atitraukti iš Persų įlankos ir susigrąžinti Kanadon.

Abu šiuos pasiūlymus atmetė atstovų daugumą turintys konservatoriai. Prie jų prisijungė ir buvęs liberalų vadas J. Turneris, stojęs ginti JT saugumo tarybos priimtą rezoliuciją, nukreiptą prieš Iraką prezidentu Saddam Husseiną. J. Turneris priminė prieš II D. karą įsteigtą Tautų sąjungą, kurią palaikydavo narių nesutarimai lemtingomis dienomis, nedrįsė sustabdyti ragus besiauginančių diktatorių.

Tokia J. Turnerio kalba buvo atvirts smūgis J. Chretienui, atmetančiam ilgus Kanados ryšius su Jungtinėmis Tautomis bei jų saugumo taryba, pradėtus liberalų partijos kanadiečių karių įjungimu šios tarptautinės organizacijos tarnybon. Peršasi išvada, kad liberalų vadas J. Chretienas ir NDP socialistų vadė A. McLaughlin mėgina žvejoti nesibaigiančias demonstracijas organizuojančių kanadiečių balsus. Šį kartą ta triukšminga kanadiečių mažuma, kalbėdama daugumos vardu, bandė pasmerkti gresiantį karą prieš

diktatoriumi tapusį Irako prezidentu Saddam Husseiną.

Šaukštai po pietų

Ginčus Kanados parlamente sustabdė sausio 16 d. vakarą jų dalyvius pasiekusi žinia, kad koalicinės blokados nariai jau pradėjo karo veiksmus, primenančius Korėjos karą. Mat ten taip pat buvo įsijungta Jungtinių Tautų vardu, pagrindinę naštą ant savo pečių užsikrovus JAV prezidentas H. S. Trumanui, kurį dabartiniame kare pakeitė prezidentas G. Bushas.

Ši staigi žinia privertė liberalų vadą J. Chretieną pakeisti savo nuomonę ir pažadėti pilną paramą Persų įlankon nusiųstoms Kanados karinėms pajėgoms. Tik NDP vadovė A. McLaughlin vis dar atmetė jai moraliskai nepriimtą karą, pasak jos, kenkiantį ligšioliniams taikingiems Kanados siekiams Jungtinės Tautos. Balsavimas karo klausimu buvo atidėtas šešioms dienoms.

Paveiluotas posėdis

Į Kanados parlamento posėdį sausio 22 d. parlamentarai atėjo jau geriau susipažinę su karu ir jam Irako prezidentu Saddam Husseiną pasirinkta taktika. Tada Izraelyje jau buvo sprogsios pirmosios sovietinės Irako "Scud" raketos, nuskambėjusi žinia apie Bagdade propagandai panaudotus nelaisvėn patekusius lakūnus. Jų sumuštų veidų nuotraukos Kanados spaudoje parlamentarus pasiekė tik posėdžio dieną.

Konservatorių ministerio pirm. B. Mulronio pasiūlyta rezoliucija, remianti Jungtinių Tautų veiksmus Irako agresijai Kuvaite sustabdyti, buvo priimta 217:47 balsais. J. Chretienas ir jo liberalai balsavo už rezoliuciją, nenorėdami sudaryti klaidingo įspūdžio, kad jie neremia į karą Persų įlankoje patekusių kanadiečių karių.

Palaidota vienybė

Rezoliuciją bandė atmesti vis dar prieš karą nusistatę A. McLaughlin su savo NDP socialistais, teigianti, kad jį šiuo atveju remia kanadiečių tauta. Turbūt kitokios nuomonės buvo keturi jos parlamentarai, neatykę posėdin, ir vienas neabsavęs. Suskilo ir liberalai, kurių net devyni at-

stovai, vengdami balsavimo, nepasirodė posėdyje, o keturi rėmė karą atmetančius socialistus. Vyriausybės pusėje posėdin kažkodėl neatyko du ministrų kabineto nariai — John Crosbie ir Michael Wilson, o konservatorius Robert Wenman, išrinktas Britų Kolumbijoje, nepasinaudojo balsavimo teise. Posėdin neatyko ir diskusijose konservatorių vyriausybės pastangas rėmęs bei liberalus kritikavęs jų buvęs vadas J. Turneris.

Kritikai didžiausiu pralaimėtoju laiko dabartinį liberalų vadą J. Chretieną, be reikalo siūliusį atitraukti kanadiečių dalinius iš Persų įlankos, kai dabar dėl Saddamo Husseiną žiaurumo su belaisviais ir terorą keliančių "Scud" raketų sparčiai auga karą remiančių kanadiečių skaičius. A. McLaughlin pasirinko NDP socialistams įprastą pralaimėjimą Kanados parlamento rinkimuose. Jį atneša kanadiečiams nepriimtina NDP socialistų užsienio politika. V. Kst.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS Delhi-Tillsonburgo apylinkėje įvyks vasario 17 d. tuoj po 11 v. Mišų Delhi parapijos saleje. Bus svečias kalbėtojas ir meninė programa. Prašome apylinkės lietuvių gausiai dalyvauti šiuo svarbiu Lietuvai metu.

Rengėjai

London, Ontario

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS LONDONO įvyks vasario 10, sekmadienį, Šiluvos Marijos parapijos saleje 12.15 v.p.p. Paskaitą skaitys dr. Petras ir Irena Lukoševičiai, senesniai grįžę iš Lietuvos. Meninę programą atliks Londono "Pašvaistės" choras. Kviečiame visus Londono ir apylinkės lietuvių gausiai dalyvauti!

KLB Londono apylinkės valdyba

KLB LONDONO APYLINKĖS valdybos pirm. P. Kuras pasiuntė Londono burmistrai Tom Gosnell laišką, prašydamas, kad miestas sausio 14, 15 ir 16 paskelbtų gedulo dienas, prisimenant Vilniuje nuo sovietų kareivių žuvusių nekalts Lietuvos piliečių, ir prie rožinės iškeltų pusiau stiebo vėliavą.

Calgary, Alberta

KLB KALGARIO APYLINKĖS valdybos pirmininkas dr. Arūnas Šlekys ryšium su M. Gorbaciovo veiksmais Lietuvoje sausio 11 d. parašė laišką Kanados ministrui pirmininkui Brian Mulroney,

Toronto miesto tarybos narys Tony O'Donohue, lietuvių bičiulis, kalba sausio 15 d. demonstracijoje prie JAV konsulato. Nuotr. N. Mockevičiūtės

St. Catharines, Ont.

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS paskutinio visuotinio susirinkimo metu nebesisėkė išsirinkti valdybos. Tačiau dar nepalūžome. Vienas žymiausių mūsų bendruomenės veikėjų, Petras Balsas nepasiduoda metų naštai ir palaiko ryšius su KLB krašto valdyba, iš kurios gaunamos informacijos apie vis sunkėjančią Lietuvos padėtį. Gal laikui bėgant apsiprasime veikti pagal išgales — nerinkime didelės valdybos, bet pasitenkime vienu, kitu reikalų vadovu išlaikyti lietuvių veiklą.

JONAS LIANGA, buvęs Wellando kolegijos mokytojas, apylinkės bendruomenės vardu pasiuntė rezoliucijas Kanados ir JAV vyriausybėms, reikalaujančias padėti Lietuvai, kai Kremlius su tankais vėl nori pavergti Lietuvą. Kor.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos (kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video. KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncevalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą

Tikra naujiena — niekad nebuvo taip daroma

- Garantuoti žemiausios kainos, siuntinius pristatome į namus — patikimas, patikrintas patarnavimas.
- Visos kainos įskaitomos į persiuntimą, gavėjas nieko nemoka.
- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg ar 12 svarų.
- Siunčiame maisto siuntinius — reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
- Persiunčiame pinigus — tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.
- Pasiunčiame geleis.
- Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
- Parduodame automobilius visoje Rusijoje.

Esant blogai padėčiai jūsų gimtuose kraštuose, mes mažiname persiuntimo ir patarnavimo kainas JAV, kiek sąlygos leidžia.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9880

PIAST ENTERPRISES LTD.
121 Roncevalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2K9
Tel. (416) 531-8786

UKRAINIAN GIFT SHOP
11758 Mitchell, Hamtramck
MI 48212, Detroit
Tel. (313) 892-6563

ARKA LONDON
680 Dundas St. E.
Tel. (519) 438-5271

BOMAR INC.
4754 1/2 W. Belmont Ave.
Chicago 60641 (ILL)
Tel. (312) 736-3136

BIG WIN CENTER
760 Brant St.,
Burlington, Ontario
Tel. (416) 639-7547

UNIPOL TRAVEL
8831 49th St., Pinellas Park
Florida 34656
Tel. (813) 544-8700

KAZAN TRADING CO.
83 Shanley St.
Kitchener, Ont.
Tel. (519) 743-7653

UNIVERSAL TRAVEL
4117 Bee Ridge Rd., Sarasota
Florida 34233
Tel. (813) 377-9025

SILESIA CO.
37 Hellems Ave.,
Welland, Ontario
Tel. (416) 734-4487

The Municipal Freedom of Information and Protection of Privacy Act* ...įsigalioja dabar.

*(Municipalinis informacijos laisvės ir asmeninių duomenų apsaugos įstatymas)

Šis įstatymas liečia visas municipalines korporacijas ir daugumą vietinių valdybų, tame tarpe mokyklų, policijos, sveikatos, viešų kelių, komunalinių patarnavimų ir gamtos apsaugos valdybas.

Šios organizacijos privalo paskelbti visos bendros ir asmeninės informacijos klasifikaciją. Klasifikacijos sąrašas turi būti visiems prieinamas.

Nors šis įstatymas ir suteikia teisę visiems prieiti prie šių duomenų — su tam tikromis išimtimis — jis taip pat apsaugo jūsų asmeninius duomenis. Kiekviena organizacija turės paskirtą Information and Privacy Coordinator (informacijos ir asmeninių duomenų apsaugos koordinuotoją), kuris jums padės reikalaujant informacijos.

Jeigu jūs nesutinkate su koordinuotojo sprendimu, The Office of the Information and Privacy Commissioner (informacijos ir asmeninių duomenų apsaugos įgaliotinio įstaiga 1-800-387-0073) peržiūrės jūsų prašymą.

Norint daugiau sužinoti apie šį įstatymą, prašome kreiptis į:

The Freedom of Information and Privacy Branch,
Management Board Secretariat,
56 Wellesley Street West, 18th Floor,
Toronto, Ontario, M7A 1Z6

(416) 327-2187

Ontario

Toronto Maironio mokyklos mokiniai gedulinėse pamaldose sausio 20 d. Šv. Mykolo katalikų katedroje prie Vilniuje žuvusiųjų sąrašo atneša degančias žvakutes

Lietuva - Europos centras?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Prieš kelias dienas mane pasiekė įdomus laiškas iš Lietuvos. Laiško autorius yra Jonas Mugevičius, pernai viešėjęs Amerikoje ir buvęs mano svečias. Jis yra aktyvus Lietuvos politiniame gyvenime, išrinktas į Lietuvos demokratų partijos centro komitetą ir šiuo metu einantis "Lietuvos partijų ir sąjūdžių apskritojų stalo" vykdomojo direktoriaus pareigas. Laišką, kuris yra bendraraščių pobūdžio, Jonas Mugevičius pradeda su padėka už "užtarimą ir mūsų pastangų palaikymą išsivaduoti iš okupacinės užurpacijos".

Toliau seka pagrindinė laiško mintis — įdomi žinia, kad Prancūzijos mokslininkai nustatė, jog Europos geografinis centras yra Lietuvoje, netoli Vilniaus, išanalizavus 54° 54' ir 29° 19' lygiagrečių. Toji žinia Lietuvoje įkvėpė idėją sukurti projektą, kuriuo toks centras būtų iškeltas ir tinkamai pagerbtas. Iniciatoriai yra įsitikinę, kad visos Europos valstybės tuo projektu bus suinteresuotos ir norės prie jo prisidėti. To centro projekto įgyvendinimu pradėjo rūpintis organizacinis komitetas, kurį sudaro Lietuvos architektų sąjunga, Lietuvos humanistų partija, liberalių demokratų frakcija parlamente, Lietuvos socialdemokratų partija, Lietuvos demokratinė darbo partija, Lietuvos mokslų ir technologijos sąjungos ir Lietuvos pramonės tarnautojų sąjunga. Prašymas pateikti idėjas yra pasirašytas visų čia išvardintų sąjungų ir partijų atstovų.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarsce St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaikus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminėms ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje. ■ Iškviečiam gimes ir Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir pervėžimą iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. 1-416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. 1-416-593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija - SAS)

Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisiekimasis su Lietuva. Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai tenai viešėtumėt. Turim dar vietų liepos 12 d. kelionei su "Volunge". Norintiems parūpinam iškvietimus, visas, apsisistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGĮ MEDELĮ asmeniškai nurodant telefoną.

MEDJUGORJE! - 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugoslavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Lietuvos įvykių atgarsiai Europoje

KAZYS BARONAS

Daug puslapių galėčiau paskirti paskutiniams įvykiams Lietuvoje, kuriuos europinė spauda pavadino "krūvinuoju sekmadieniu Vilniuje", spausdindama ne tik savo korespondentų pranešimus ar plačius komentarus, bet taip pat ir dideles nuotraukas. Neatsilikio ir televizija bei radijas, kas valandą buvo pranešamos pačios naujausios žinios iš Maskvos ar Lietuvos sostinės.

Stiprios reakcijos susilaukta iš Vokietijos bankų (centras yra Frankfurtas). Dar rudenį buvo žadėta stipri finansinė parama Sov. Sąjungai, tačiau po paskutiniųjų įvykių Lietuvoje bankai tuoj pat ėmėsi atsargumo priemonių, nors iš tikrųjų jau rugsėjo mėnesį buvo pastebėta bankų valdybų posėdžiuose stipri reakcija, abejojimas. Paskutiniai įvykiai tai patvirtino.

Vokietijos Katalikų ir Evangelikų Bendrijos taip pat išreiškė solidarumą su lietuvių tauta jos kovoje už savarankiškumą ir žmogaus teises, protestuodamos už brutalių tų teisų pažeidimą. Vokietijos vyskupų konferencijos pirm. vysk. Karolis Lehmann pasuntė kard. Vincentui Sladkevičiui telegramą, kurioje pažymima, kad Vokietijos katalikai su išgąsčiu priėmė brutalių laisvės ir demokratijos slopinimą. Vokietijos Evangelikų Bendrijos (EKD) vysk. Martynas Kruse vysk. Jonui Kalvanui rašo: "Mes liūdime prievartos aukų".

Amerikiečių spauda

Skaitau amerikiečių karių dienraštį "Stars and Stripes". Sausio 14 d. jis pirmame puslapyje išspausdino B. Jelcino pareiškimą Lietuvos klausimu. Laikraštis spausdinamas nakties metu, tad lietuvių žudynių jis nespėjo įdėti sekmadienio laidoje, tačiau tai atliko sauso 15 d. ilgu straipsniu. Dienraštis, įdėdamas didelę sovietinių tankų vilkstines nuotrauką, riedančią Vilniaus gatvėmis, visus įvykius aprašo naudodamasis daugiausia AP agentūros pranešimais, įterpdamas taip pat geopolitines Lietuvos, Latvijos ir Estijos

žinias, pabrėždamas, kad rusai Estijoje sudaro 28% visų gyventojų, Latvijoje 33% ir tik 9% Lietuvoje, visiškai nemindamas lenkų mažumos.

Paveikė sporto pasaulį

Politiniai įvykiai Lietuvoje taip pat palietė ir sportinį pasaulį. Latvijos Siguldoje sausio mėn. 21-27 d.d. turėjo įvykti pasaulinės rogučių pirmenybės. Vokiečių sportinė spauda rašo, kad ryšium su politine padėtimi Lietuvoje ir Latvijoje greičiausiai vokiečiai į pirmenybes nevažiuos. Nelaukiami ir kt. pasaulio sportininkai. Greičiausia bus atšauktos ir pasaulinės fechtavimo pirmenybės Estijos sostinėje.

Netolimas lietuvių gimnazijai Mannheimo miesto dienraštis sausio mėn 15 d. šalia specialaus Maskvos korespondento J.P. Donerio ilgo straipsnio apie įvykius Lietuvoje (jis yra kartu kelių laikraščių bendradarbis) atkreipė taip pat dėmesį į mūsų aukštesniąją mokyklą, pavadindamas ją "Wo viele Litauer eine zweite Heimat fanden — kur daug lietuvių rado antrą tėviškę".

Pokalbis su lietuvaite

Sausio 16 d. tas pats dienraštis išspausdino pasikalbėjimą su Daivita Prunskute, buvusios Lietuvos ministerės pirm. Kazimieros Prunskienės dukra. Ji studijuoja Mannheimo universitete (gauna stipendiją) ir gyvena labai kuklioje studentiškoje "būdoje" ("Bude" — vokiečiai vadina studentų kambarį). Ji su ašaromis pergyveno įvykius Lietuvoje, kadangi ir jos motina buvo parlamento rūmuose Vilniuje. Atslūgus įtampai, Daivitos nervai taip pat atslūgo, ypač pavykus telefonu susisiekti su motina. Sesuo jai pasakė, kad žuvusiųjų skaičius yra didesnis, kadangi parašutinininkai žuvusius tuoj pat metė į sunkvežimius. D. Prunskutė taip pat kalbėjo Liuksemburgo radijo stotyje.

Paskutinėmis žiniomis, sovietų kareiviai mėgino žuvusius lietuvius apgrenti parašutinininkų uniforma.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Lietuvių demonstracija sausio 13 d. prie sovietų ambasados Vašingtone, smerkianti nekaltų žmonių žudymą Lietuvoje. Simbolinis karstas su geleimis nešamas prie ambasados vartų

Nuotr. J. Čikotienės

"Mūsų vienybė - tautos stiprybė"

1991-ieji - Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metai

MIELI LIETUVIAI!

Pradėjome naujus metus. Kaip visuomet, trokštame, kad mūsų svajonės, bent jų dalis, virstų tikrove. Taip pat ir planuojame, nes žinome, kad tik pastangų ir tvarkingo darbo dėka dauguma tų svajonių gali išsipildyti.

Mes jau treji metai planuojame ir dirbame VII PLJ kongreso ruošoje. Šiais metais jis taps realybe. Gruodžio 18 d. Buenos Aires mieste įvyks jo atidarymas. Dalyvaus 120 atstovų iš maždaug trylikos kraštų. Prie jų prisidės pirmą kartą ir jaunimo atstovai iš Lietuvos. Kongresas tęsis Urugvajuje ir Brazilijoje, kur sausio 8 d. 1992 m. įvyks jo uždarymas.

Kaip kongresas pavyks, priklausys nuo mūsų darbo, jo paruošimo ir mūsų organizacinio sugebėjimo. Taip pat priklausys nuo atstovų darbo, nuo jų pasiruošimo ir sugebėjimo tinkamai išnagrinėti, apsvarstyti jiems pateiktus ir visiems rūpimus klausimus, nustatyti tolimesnio darbo gaires. Kongreso pasiekimas priklausys ir nuo Jūsų, tai yra nuo visos lietuvių visuomenės pritarimo, paramos ir dalyvavimo prisidedant prie organizacinio dar-

bo kiekviename krašte, remiant jo darbą aukomis, jame dalyvaujant. Bet koks jūsų dalyvavimo būdas yra mums reikalingas. Norime pajusti, kad čia tikrai bus viso pasaulio lietuvių susibūrimas, susijungimas bendram tikslui, mūsų tautinės vienybės išlaikymui.

MŪSŲ VIENYBĖ — TAUTOS STIPRYBĖ! Tai VII PLJ kongreso šūkis. Jis išreiškia mūsų troškimą ieškoti būdų darniam, vieningam darbui, jungiant visus tarp savęs ir glaudžiantis prie mūsų kamieno — Lietuvos. Svarbiausia, šis kongresas vėl duos galimybę, kaip ir ankstyvesnieji, visiems išreikšti savo mintis, svarstyti planus ir aptarti svarbiausius mūsų veiklos reikalus.

Galbūt šiais metais bus daug svarbių įvykių tarptautinėje ir taip pat Lietuvos laisvės siekimo plotmėje. Šis septintasis lietuvių jaunimo kongresas bus vienas svarbiausių mūsų veiklos įvykių. Ypatingai mums, užsienyje gyvenantiems lietuviams. Todėl mes ir drįstame sakyti, kad 1991-ieji yra Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metai!

VII PLJ kongreso spaudos ir informacijos komisija

PRANEŠIMAS APIE MOKESČIUS

Retail Sales Tax (RST) pasikeitimai, apie kuriuos
jūs turėtumėte žinoti

Ministry of Revenue neseniai paskelbė, kad Ontario provincija neuždės Retail Sales Tax (RST — mažmeninės prekybos mokesčių) and Goods and Services Tax (GST — prekių ir paslaugų mokesčių).

Jeigu jūs mokėjote RST ant GST, jūs galite atgauti pinigus iš pardavėjo.

Nuo 1991 m. sausio mėn 1 d. įsigaliojo šie pasikeitimai:

- Ontario valdžia pakels kompensaciją prekybininkams už RST surinkimą ir persiuntimą tam, kad pagelbėtų jiems atgauti išlaidas, surištas su GST.
- RST revizijos ir pinigų grąžinimo laikotarpis bus pratęstas nuo trejų iki ketverių metų.
- RST mokesčių atgavimas bus pakeistas laikinos nakvynės vietose ir prekėms, kurias turistai išveža iš Ontario provincijos.

Norint daugiau sužinoti apie Retail Sales Tax Act pasikeitimus, prašome kreiptis į savo vietinę RST įstaigą, kurios telefono numerį rasite telefonų knygos mėlynuose lapuose. Arba skambinkite nemokamai į Ministry of Revenue telefono informacijos centrą. Informaciją galite gauti įvairiomis kalbomis.

Toronto mieste
Visuose kituose rajonuose
Telefono prietaisais kurtiems

965-8470
1-800-263-7965
1-800-263-7776

Ministry
of
Revenue
Ontario

Kauno vyrų ansamblis "Stumbras" sausio 9 d. koncertavo Lietuvių namuose Klivlande Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Lenkai istorikai apie Lietuvą

Abiejų tautų savitarpio pažinimui ir pagarbai skirtas leidinys

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Tai Varšuvoje išeinančio sąsiuvinio "Kriksčionis pasau-lyje" ("Chrzescjanin w swiecie") pratarėms paskutinis sakiny; pavadintas lietuvišku sąsiuvinu (1987 m. nr. 171), de- dukuotas mūsų kriksčionybės sukakčiai. Nors nuo jos jau praėjo keleri metai, bet, kai patys jį Lietuvoje tepaminė- jome beveik droviai, supran- tama bus, kodėl tebesidairō- me į kaimynus, pasaulį, nepre- leidusių didelio mūsų istori- jos įvykio. Be dėmesingumo jam, šiuo atveju traukte trau- kia kriksčioniškos pratarėms mintys, noras pažūrėti toliau į straipsnius (vienuolikos au- torių), apimančius Lietuvos Bažnyčios istoriją nuo Min- daugo laikų iki pat šių dienų, pažūrėti, kiek juose likę pa- trauklių fasado minčių.

Mindaugo kriksčas

Pirmasis, L.J. Koscieliakas, profesionaliai parašęs apie Mindaugo kriksčą, pasistebė- jęs pagonies politiniu įžvalgu- mu — reikalavimu Lietuvos Bažnyčios teisinį priklausy- mą susieti ne su kaimynais, o tik su Apaštala Sostu, gaila, nepasvarstę, kur "neofitas" (Mindaugas) pastatė katedrą "Lietuvai", kur galėjo būti jo sostinė. Po N. Kitkausko, A. Li- sankos tyrinėjimų, po ne šian- dien paskelbto įžvalgaus, drą- saus R. Batūros spėjimo, tai padaryti būtų buvę nesunku — tereikėjo pažūrėti mūsų istoriografijon.

Nė žodeliu autorius neuži- minė taip pat apie Parbusio pasiuntinybę pas popiežių Inocentą IV; o juk nuo pasiunti- nybės priklausė tai, kad Lietu- va pirmą kartą istorijoje bu- vo pripažinta de jure, įvesta į Europos valstybių šeimą. Anot J. Stakausko, tai buvo didžiaus-ias Mindaugo laimėjimas. Bet straipsnyje nei Parbusio pa- siuntinybės, nei J. Stakaus- ko ... (apie mus be mūsų?).

Savieji nuopelnai

Lietuvos Bažnyčios istorijos nuo XIII iki XVIII a. imasi du autoriai: XIII-XVI a. laikotar- pį nušviečia T. Vasilevskis, o tolesnį — A. Chodkevičius. Pirmojo dėmesys sutelktas iš- imtinai lenkų nuopelnų ieško- jimui, su lenkybe susijusiems įvykiams, faktams pateikti. Iš straipsnio atrodo, kad lietu- vių, apskritai baltų, sukriks- čionimu tesirūpino lenkai, lyg monopolinę teisę išgavę. Ne- užsiminta apie čeką Vaitiekų- Adalbertą, vokiečių Brunoną- Bonifacą, Mindaugo kriksčyto- ją Kristijoną, Rygos arkivys- kupijos pastoracines pastan- gas, apie Lietuvos galimybę rinktis tarp Rytų ir Vakarų kriksčionijų.

Abiejonių kelia ir kiti T. Va- silevskio tvirtinimai. Antai, lenkybės svarbai misijose pa- grįsti, lenkų misijų reikšmei išskirti autoriui pasirodė labai tinkamas Gedimino laiškas, rašytas 1323 m. gegužės 26 d. Saksonijos pranciškonams. (Laiške prašoma į Vilnį ir Naugarduką atsiųsti "keturis brolius, mokančius lenkų, žiemgalių ir rusų (rusinų) kal- bas, tokius, kokie dabar yra ir kokie buvo"). Paveiktas kalbų eilės (lenkų pirma, lietuvių ne- minima), kiek pasistebėjęs dėl tokio savo kalbos iškėlimo ("stebina mus lenkų kalbos iš- kėlimas į pirmą vietą") visai nesuabejoja dėl kvietimo tiks- lo, dėl tų kalbų reikalingumo misijoms: "katalikų klerui, ve- dančiam misijas tarp pagonių Lietuvoje" (p.18).

Pasižiūrėkime, ar tuo metu Gediminui iš tikrųjų bus rūpė- ję misijos tarp pagonių, kam

jis kvietė vienuolius, moka- čius slavų kalbas, kodėl neieš- kojo mokančių lietuvių kalbą.

Kalbų problema

Pasigilinęs į laišką, į kalbų eilę, susiejęs ją su tikinčiųjų tautybių santykiu LDK, lenkų istorikas V. Abrahamas dar 1914 m. aiškino: "lenkai anuo- met Lietuvoje turėjo sudaryti visai nemenką gyventojų dalį (pats rašė apie dešimtis tūk- sančių Gedimino parsivestų belaisvių), jei juos šalia rusi- nų, tuomet sudarančių bent jau pusę Lietuvos gyventojų, minėjo Gediminas". Ir čia pat dėl keturių vienuolių kvietimo teigė: jie buvo kviečiami "ap- tarnauti dviem pranciškonų bažnyčioms Vilniuje ir Nau- garduke". Tos pačios nuomo- nės yra taip pat Z. Ivinskis. Ap- tarnauti tikinčiuosius lenkus, rusinus bažnyčiose ar imtis misijų tarp pagonių slavų kal- bomis — skirtingi dalykai ...

Atskleidamas vienuolių veiklos tęstinumo (ne nauju- mo, pradeto Gedimino) reikš- mę, V. Abrahamas, be to, iške- lia įsidėmėtiną didžiųjų kuni- gaikščių, pagonių, politikos etinį bruozą — religinį pakan- tumą, jautrumą pavaldinių ti- kėjimams. Anot jo, Lietuvos valdovai "savo gimtųjų tikėji- mų niekam neprimetė, vado- vavosi visiška tolerancija". Toliau papildo, kad "tokios nuostatos šalininku lygiai taip pat buvo Gediminas". Gaila, bet XX a. pabaigos tyrinėtoji stebisi ne pagonies kultūra, jo didele, valdoviška dvasia ("norime", "leidžiame"), o kal- bų eilę, suvokta raidiškai.

Naujausioji istoriografija

Visiškam Gedimino laiško istorinės potekstės nušvieti- mui, ypač dėl lietuvių kalbos neminėjimo, be senosios lenkų istoriografijos būtinyje nenu- siskirti nuo naujausios mūsų istoriografijos. Į Gedimino laišką Saksonijos pranciško- nams yra atkreipęs dėmesį lietu- vių kalbos istorijos tyrinėto- jas A. Jovaiša. Jis bus, matyt, teisingai įžvelgęs ir kodėl di- dysis kunigaikštis nekvietė mokančių lietuvių kalbą. Anot A. Jovaišo, tuo metu dar buvo "neišspręstas Lietuvos kriks- čio klausimas ir nepageidauja- ma lietuviams mokyti kataliky- bės". Senosios ideologijos ap- saugai valdovas "pastato ir kalbinę sieną".

Tyrinėjimo linkmės teisin- gumą patvirtina A. Nikzentai- čio išvados apie Gedimino mirtį (savieji nunuodijo "po- to, kai jis mėgino apsikriksčyti antrą sykį"). Tad, laišką siūda- mas (1323 m.), Gediminas apie vienuolių kvietimą pagonių misijoms apie jokią kalbą (ne tik lietuvių) negalvojo, nega- lėjo galvoti, — tam dar nebuvo atėjęs metas. Šitaip atrodo vis- kas atstosioja savo vieton: tiek kalbų eilė, tiek lietuvių kalbos neminėjimas.

Netikslumai

Jokios autorias abejonės, istorinės tikrovės painumo, neaiškumo skaitytojas nepajus teiginyje apie vyskupą Vitą, lenkų domininkoną, straips- nyje vadinamą pirmuoju Lie- tuvos ganytoju, kuris "priklaus- tė Lenkijos episkopatui". Jau minėtas L.J. Koscieliakas ste- binėja Mindaugo reikalavimu, kad Lietuvos Bažnyčia pri- klausytų tik Romai, ne kaimy- nams, J. Stakauskas savo stu- dijoje rašė apie popiežiaus Inocento IV numatytą įkurti "atskirą (Lietuvos) Bažnyčios provinciją". Išėitu, kad Gniez- no arkivyskupas Pelka, konse- kravęs Vitą, išdrįso eiti prieš Mindaugą, Inocento IV valią? Tai būtų buvęs negirdėtas iš-

šūkis popiežiui, vertas eksko- munikos. Nei šaltinių, nei lite- ratūros (straipsnis apskritai be nuorodų, literatūros sąra- šo) teiginiai pagrįsti T. Vasi- levskis neduoda.

Iš Kęstučio ir Algirdo laiškų autorių pasirenka tik 14-os pranciškonų nukankinimą Vil- niuje, pasirenka pasakojimą, apie kurį Z. Ivinskis yra griež- tokai pasakęs, kad "laikas jau būtų jo nebepriskirti faktų istorijos sritin". Jau daugiau kaip prieš pusę šimto metų pa- sakojimo neistoriškumą, le- gendiškumą yra įrodęs K. Cho- dynickis; su juo sutinka ir nau- jausioji istoriografija, tiek mū- šų (Z. Ivinskis, V. Gidžiūnas), tiek lenkų (M. Kosmanas).

Pradėjęs nuo Krėvos, skyre- lį apie Lietuvos kriksčą auto- rius pavadina "Jogailos kriksč- tų", tarsi mūsų valstybė, jau- niausioji Katalikų Bažnyčios dukra Europoje, būtų bevar- dė ...

Visa tai, be kita ko, pakanka- mai būdingai atskleidžia T. Vasilevskio pažiūrą į temą (taip pat į pratarėms mintis), faktų, įvykių pasirinkimą, jų aiškinimą. Didžiųjų kunigaikš- čių pastangos kriksčytis (ir Ge- dimino, europinio masto bal- tų valstybininko), jų santykiai su Apaštala Sostu, Vakaraus, apskritai jų kriksčionybės veikla nenušviesta, net nemi- nima. Straipsnio faktografija, jos pateikimas sudaro įspūdį, tarsi Lietuvos politinio veiki- mo erdvė būtų buvusi "tabu- la rasa", tuštuma, be valdovų valstybinio mąstymo, diploma- tinio ėjimo į kriksčą aktą; skai- tytojas lenkte lenkiamas pati- kėti, kad tą erdvę veikė, pir- muosius rašmenis įrašė ne Vil- niaus dvaras, o ideologinė jė- ga iš šono, iš pietų.

Vilniaus vyskupai

Kruopščiai surinktoje fakto- grafijoje kun. B. Micevskio straipsnyje apie Vilniaus vys- kupijos valdytojus 1795-1918 m. minimas ir J. Matulaitis. Jam skirtose eilutėse tebe- skamba labai gajai kaimynų istoriografijoje gaida, išgudyta tradicijos be faktų arba tesi- remiančios jų dalimi.

Antai teigiama, kad J. Matu- laitis "ėmėsi veiklos stiliaus, tiesiog priešingo, palyginus su (pirmtaku) Michalkevičium" (p.47). Stiliaus matu čia bus buvęs prelato R. Michalkevi- čiaus aplinkraščio. O kaip J. Matulaitis žiūrėjo į jį, geriau- siai parodo jo laiškas A. Ra- čičiui (paskelbtų lenkų žurnale "Echos", 1988 m. 1 nr.). Viena- me jų (1919.XII.16) Vilniaus vyskupas rašė: "Dabartiniu metu neįvesiu jokių pakeiti- mų (aplinkraščio nustatytų) kalbų tvarkos ir proporcijos (atžvilgiu). Tie reikalai vys- kupo Ropo ir prelato Michal- kevičiaus didžiųjų dalimi su- tvarkyti, ir tai visai teisingai, netgi su nauda lenkamis". Tad "jokių pakeitimų" ...

Kiek toliau straipsnio au- torius pavadina J. Matulaitį "savaime sulenkėjusiu lietu- viu", kuris "ypatinga globa ap- supo baltarusius ir lietuvius" (p.47). Visuomenės istorijoje tai bene būtų vienintelis atve- jis — nutautėjęs "ypatinga glo- ba" imasi globoti savo tautie- čius? Netinka J. Matulaitio va- dinti sulenkėjusiu nei savaime, nei ne savaime. Kas kita neigti didelę lenkų kultūros įtaką jam — tai būtų neteisinga.

Bet ar lenkų, rytų kultūros, mokykla tebuvo vienintelė jo mokykla? Paėmęs iš jos tai, ką ji turėjo geriausia, J. Matulai- tis ja nepasitenkino. Jo asme- nybė lygiai taip pat ugdė kita — Vakarų (vokiečių, prancūzų) kultūros mokykla, kurios ne- minėti taip pat netinka.

Dėl "ypatingos globos", nesi- leidžiant į platesnius aiškini- mus būklei Vilniaus vyskupijo- je atskleisti, pasiremame dar, be minėto aplinkraščio, laiškų, Vieslavo Mysleko straips- niu, parodžiusiu kapitulės ne- sutarimų su vyskupu šaknis. Anot autoriaus, Vilniaus "... kapitula, kaip dauguma lenkų klero, religiniame vys- kupijos gyvenime stengėsi iš- laikyti įsigū ne monopolį, tai neabejotiną lenkybės prima- tą, tuo tarpu vyskupas (J. Ma- tulaitis) išdrįso imtis iniciaty- vos lietuvių ir baltarusių katali- kų teisėmis padidinti". Išdrį- so eiti prieš lenkybės monopo- lį ar primatą, vadovaudama- sis tiesos gynimo nuostata, pa- skelbta per įngreso pamokslą: "Dėl tiesos esu pasiryžęs gul- dyti galvą".

B. Micevskio J. Matulaitio vertinimą pataiso tame pačia- me sąsiuvinyje idėti popie- žiaus ir Lenkijos vyskupų svei- kinimo laiškas Lietuvai. Ant- rajame pripažįstama, kad J. Matulaitio "... visais gyvenim- mas buvo kupinas maldos ir kančios, meilės žmonėms ir ganytojiškos atsakomybės" (p. 183), o pirmajame, Jono- Pauliaus II, skelbiama: "Kaip tikras Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas" jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas gany- tojas visiems savo tikintie- siems, net ir patiems tolimiau- siems" (p.9).

Straipsnių brandumas

Kiti straipsniai gali patikti ar nepatikti dėl autorių pažiū- rų (unijinių, neunijinių), bet negalima nematyti jų profesio- nalumo, rūpestingai surink- tos faktografijos, giluminio ir ją, sąsają su tikrove, apskritai istoriografinės brandos. Tuš- čiuose Lietuvos Bažnyčios istorijos tyrinėjimų laukuose (po septynių liesųjų karvių me- tų ...) jie trauks, ves, skatins mąstyti, ieškoti, eiti pratarmė- je paskelbtų minčių linkme.

Iš tokių, be A. Chodkevičiaus (paskelbusio lenkų istoriogra- fijoje retą, iš tiesų drąsų min- tį — "Atsakymas į klausimą, ką pasiekė Bažnyčia savo gany- tojiška veikla Lietuvoje — kai ganytojai "apaštalai nebyliai" — yra labai sunkus" p.37), B. Micevskio, B. Makovskio, kitų, minėtas būtų, pavyzdžiui, A.P. Sitarisko tyrinėjimas, skirtas šiuolaikinei Bažnyčios būklei. Autoriaus tema iliust- ruoja žemėlapiu, net 8 lentelė- mis, be to, pačioje pradžioje subtiliai idėjo sveikinimą lie- tuvių kalba iš Jono-Pauliaus II inauguracijos: "Mano nuosir- dūs sveikinimai broliams lie- tuviams. Būkite laimingi ... (p.77).

Trūkumai

Nuosekloje temų sekoje pa- sigindį straipsnio apie Bažny- čios reikšmę mūsų tautiniame atgimime (kol kas Bažnyčios vaidmuo jame iškeltas tik pra- tarmėje).

Trūksta temos taip pat apie Žemaičių vyskupiją nuo XVIII a. pabaigos iki nepriklauso- mos valstybės atkūrimo (sykiu su tema dingo vyskupo Motie- jaus laikotarpis: lyg vergijos jungą būtų vilkusi viena Vil- niaus vyskupija, apie kurią iš- samiai parašė minėtas B. Mi- cevskis).

Iš vienuolikos autorių mūsų istoriografija mini septynis (galime pasidžiaugti — dides- nės pusės mus jau žino ...).

Anot Z. Krajevskio (straips- nis apie konkordatą su Lietu- va), mūsų valstybė "... gavo nepriklausomybę, praneštą pasauliui 1918.XI.11" (p.68). Turėtų būti 1918 m. vasario 16-oji.

Didesnio istorinio "draus- mingumo" (terminijos tikslu-

mo) norėtųsi iš M. Budziareko, parašiusio įdomų straipsnį apie pastangas įkurti Vilniuje metropoliją ir primo sostą. Lietuvos Didžiosios Kunigaikš- tystės miestai (Vitebskas, Mstis- lavlis, Mohiliovas) autoriui atsiduria "Lenkijos valstybės plotuose", padalijimai ištinka- ka taip pat tik Lenkiją (p.98), o ne Kunigaikštystę, nors kal- bama apie ją.

Taisytina kun. T. Krahelio mintis (straipsnis apie Mari- jos šventoves buv. LDK) dėl seniausio rankraštinio teksto lietuvių kalba. Jo nuomone tai "... iš XV a. antrosios pusės ... malda "Sveika Marija" (p.136). Mūsų raštijos tyrinėtojų J. Le- bedžio, J. Palonio duomeni- mis, seniausias įrašas apima ne tą vieną, o visus tris pote- rius ("Tėve mūsų", "Sveika Ma- rija", "Tikiu"), be to, jis vėles- nis — datuotinas XVI a. pra- džia (įrašytas ant knygos "Trac- tatus sacerdotalis", išleistas 1503 m.)

Taisytinas taip pat aktualus teiginys dėl Aušros Vartų Ma- donos paveiklo autorystės, pripažinimas, kad jis tapytas ne Vilniuje, o Krokuvoje, dai- lininko Lukošiaus Poremskio dirbtuvėje. Varšuvos menoty- rininkei M. Kolomajskai nu- stačius Madonos piešinio pro- totipo autorių (flamandą M. de Vosą), taip pat raizinio, pa- siekusio Lietuvą, autorių (J. Verixą), Krokuvos dirbtuvių autorystės kėlimo reikėtų at- sisakyti.

Lenkijos vyskupų konferen- cijos laiške neteisingai nuro- dyta J. Matulaitio į kunigus įšventinimo data: turi būti ne 1889 m. gruodžio 31 d. (p.162), bet — 1898 m.

Hierarchų laiškas

Sąsiuvinį lyg vainiku apjuo- sia du minėti laišakai: Jono- Pauliaus II, idėtas pradžioje, ir Lenkijos vyskupų konferen- cijos — pabaigoje. Abu pana- šios apimtys, abu apžvelgia, vertina praeitį, mūsų tautą. Popiežiaus laiške į Lietuvos jaunimą kreipiamasi žodžiais: "Ištikimosios ir didžiandvasės tautos jaunime", o į visą tau- tą — "Labai garbingos tautos sūnūs ir dukterys". Vyskupas Motiejus iškliamas kaip "tik- ras moralinis savo tautos va- dovas", kuriam rūpėjo "per- duoti jaunajai kartai drauge su tėvų tikėjimu visą kultūri- nių bei religinių tradicijų tur- tą". Laiško pabaigoje skamba Romos vyskupo malda: "Vieš- patie, palaimink šią tautą, ap- šviešk ją savo veido šviesa ir suteik jai savo ramybę" (p.19).

Pavadinę laišką "Džiūgauja Lietuva", Lenkijos vyskupai jau pirmajame skirsnyje (maž- daug pusės puslapio) savo tė- vynę Lenkiją, savo tautiečius lenkus pamini septynis kartus (visame popiežiaus laiške jie minimi bene dusyk).

Dėkingumo Visagaliui ne- palieka nuolatinis atsakomy- bės jausmas, susipynęs su di- deliu susirūpinimu ("Išreiš- kiams jį — padėką — su atsakomybe, nes kriksčio malonė perėjo per mūsų širdis. Išreiš- kiams tad tą dėkingumą su gi- liu susirūpinimu dėl šventojo kriksčio malonės išlikimo tau- tai, sujungtai su mumis prieš amžius Unija ... Žiūrime tad su atsakomybe Dievui į lietu- vių tautą ...") (p.161).

Kaip toli iki Jono-Pauliaus II laiške parodyto pasitikėji- mo, iki jo kreipinių! Kaimy- nams tesame nerimą keliantys vaikai. Naujasis Testamentas vadovus, atsakingus už paval- dinų sielas, jų labai būdin- čius, moko: "... tegu jie tai da- ro (budi) su džiaugsmu, o ne dūsaudami, nes tai nebūtų jums naudinga" (Žyd. 13, 17). Bet aciu ir už susirūpinimą!

Dailininkas ANTANAS GUDINSKAS prie savo ledo skulptūros "Geležinis vilkas" Ontario Hamiltono Nuotr. J. Miltenio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagos lietuvių teatras "Vaidilutė" su Keturakio kome- dija "Amerika partyje" 1990 m. gruodžio 2 d. aplankė Detroito lie- tuvių, pakviestas JAV LB De- troito apylinkės valdybos. Su Klaipėdos dramos teatro rež. Juozo Ivanausko paruoštu šios komedijos spektakliu "Vaidilutė" dalyvavo Čikagoje įvykusiame Aštuntajame teatro festivalyje.

Keletą koncertų JAV lietuvių kolonijose, artėjant Kalėdoms, surengė čikagietis kompozitorius Darius Lapinskas, pasikvietęs du viešėjusius svečius iš Lietu- vos — pasaulinio garso klarne- tistą Algirdą Budrį ir Lietuvos filharmonijos Vilniuje baritoną sol. Danielių Sadauską. Koncer- tuose jie atliko tarptautinių kla- sikų ir lietuvių kompozitorių kū- rinius. Jiems akompanavęs D. La- pinskas į koncertus įjungė ir sa- vo paruoštą dainos, muzikos, dai- lijojo žodžio, spalvotų skaidrų montažą "Tautos atgimimas", ku- riam skambėjo klarinetisto A. Budrio muzika, sol. D. Sadausko dainos, Lietuvai skirti paties D. Lapinsko užkulisyje deklamuojami posmai. Kartais montažui bū- davo panaudojami ir vietinio lie- tuvių jaunimo atstovai.

Pianisto prof. Andriaus Kupre- vičiaus rečitali Čikagos lietuviams Balzoko lietuvių kultūros muzie- jaus "Gintaro" salėje 1990 m. gruodžio 1 d. surengė Nijolė Mar- tinaitytė. Svečias iš Klivlando, dabar profesoriaujantis Ohajo muzikos mokykloje, yra žymia- sias senesniosios lietuvių kartos pianistas išeivijoje, Kauno kon- servatoriją baigęs 1939 m. Pasku- tinis jo koncertas kauniečiams buvo surengtas 1944 m. Kauno teatre su Vytauto Marijošiaus diriguojamu simfoniniu orkestru. Studijas gilino Vokietijoje, Čekoslovakijoje ir Austrijoje. Į geriausių pianistų gretas įsijun- gė išeivijoje pokario metais. JAV LB kultūros taryba jo nuopelnus įvertino 1988 m. paskirta muzi- kos premija. Čikagos rečitaliui prof. A. Kuprevičius pasirinko M. K. Ciurlionio, F. Šopeno, M. Ra- velio, C. Debussy ir F. Liszto kū- rinius, dalyvių stebindamas ge- ra ju interpretacija ir pirštų mik- lomo atnešta technika.

Kalėdinį koncertą "Žemės tai- ką nešu" 1990 m. gruodžio 16 d. Čikagos lietuviams surengė "Dai- navos" ansamblis Švė. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo baž- nyčioje Brighton Parke. Koncerto pavadinimu buvo pasirinkta to- rontiečio Jono Govėdo vėlonies kun. Stasio Ylos tekstu sukurta giesmė. Programą atliko "Daina- vos" ansamblio vadovo Dariaus Polikaicio ir chormeisterio Aud- riaus Polikaicio paruoštas cho- ras, sol. Audronė Simonaitytė- Gaiziūnienė, K. Donelaičio litua- nistinės mokyklos jaunučių moki- nių choras ir profesionalų instru- mentalistų orkestras, pagrojęs Dariaus Polikaicio kompoziciją "Miemens malda" ir paripūnęs pa- lādą chorams. Danutės Bindokienės parašytas intarpus tarp gies- mių skaitė Jūratė Jankauskaitė ir Andrius Plėnas. Abu chorai tu- rėjo bendrai ir atskirai atliekamas giesmes, su kartais į jas įsijungian- čia sol. A. Gaiziūniene. Orkest- ruotą giesmės paruošė "Daina- vos" ansamblio vadovas ir šio kon- certo dirigentas Darius Polikaitis.

Lietuvos liaudies meistrų me- džio skulptūrų ir drožinių para- da 1990 m. lapkričio 24 d. buvo atidaryta Pasaulio lietuvių centro dailės galerijoje Lemonte. Jai pa- naudotas šimto kūrinių rinkinys, kurį per dvejus metus Lietuvoje sutelkė ir Čikagon atvežė Romas Pukštys. Parodą Lemonte surengė ši rinkinį globojantis Lietuvių dailės muziejus, kurį 1988 m. pa- vasarį Čikagoje įsteigė JAV lie- tuvių fondai priklausantis Lietu- vių dailiojo meno institutas, Lie- tuvių tautodailės institutas ir M. K. Ciurlionio galerija Jaunimo centre. R. Pukščio rinkinį sudaro Ipolito Užkurnio drožiniai "Mu- zikantas", "Skerdius", Medkir- tys", "Girių karalius", V. Majoro "Supama kėdė", A. Puškoriaus kaukės, A. Skiesgailos skulptū- rinės miniatiūros buteliuose, ne- tolimai praeičiai skirti J. Ignoto kūriniai "Tremtinė" ir "Raičių mīskelis", R. Venckaus "Už ką?". R. Pukščio rinkinį taipgi yra įtraukta P. Dužinsko, A. Žalkaus- kio, J. Paulausko, A. Gedvilo, A. Vilucko bei kitų liaudies meistrų darbų. Parodos lankytojų laukė di- didži Lietuvos kunigaikščiai, prū- sų suklėdęs Herkus Mantas, žem- dirbių ir amatininkų figūros, su- venyriniai drožiniai turistams.

Lietuvos studijinis "Ąžuolo" teatras savo kamerinėje svetinėje "Tauro" pramogų centre naujam sezonui paruošė premje- rinį A. Ambraso ir R. Mitrikio absurdo pjesės "Maratonas" spek- taklį. Jį režisavo Silvija Rime- kienė, panaudodama kompozito- riaus K. Mašanausko muziką.

Vilniaus krašto Tverėčiaus apylinkėje kultūrinė veikla len- kų okupacijos metais pasižymėjo geologė dr. Valerija Čepulytė ir Mykolė Krinickaitė, rengusios lietuviškus vakarus, pačios jiems rašiusios lietuvių gyvenimą vaiz- duojančias pjeses ir komedijas, raginančias prieintis lenkinimui. Tokia komedija "Išmokė" pirmą kartą buvo suvaidinta 1936 m. Erzveto kaime, G. Martinėno klojime. Dabar ją vėl gražia tve- rėčiū tarme suvaidino Didžia- salio vidurinės mokyklos moky- tojai ir moksleivių tėvai.

Lietuvos rašytojų sąjungos narių suvažiavimas Menininkų rūmuose Vilniuje įvyko 1990 m. gruodžio 14-15 d.d. Suvažiavime dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos nariai, vicepremyeras R. Ozolas, kiti valdžios ir Vilniaus miesto pareigūnai, kurybinių są- jungų vadovai, iš JAV atvykę plunksnos broliai K. Almenas, L. Mockūnas ir B. Vaskelis. Svedijos rašytojams atstovavo B. E. Hedinas, Danijos — O. H. Jen- senas, Latvijos — I. Bersonas, K. Skujeniekas, R. Admidinis, Gudijos — V. Pavlovas, Ukrainos — N. Neporožnia, Maskvos — B. Zaleskaja. Lietuvos rašytojų są- junga jau pernai vasarą atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos rašytojų centro Maskvoje. Tad šiame suvaži- avime pagrindinis dėmesys teko persiorganizavimui ir savarankiš- ką Lietuvos rašytojų draugiją. Jis pradėtas valdybos pirm. V. Martinkaus įvadiniu pranešimu "Rašytojas ir Lietuva". Reviži- jos komisijos pranešimą padarė R. Budrys, 1986-90 m. valdybos veik- los — V. Sventickas, Literatūros fondo — A. Zurbas, leidybinės veiklos — E. Ignatavičius, ryšių su išeivijos rašytojais — A. Za- latorius, Lietuvių rašytojų sąjun- gos istatų komisijos — J. Aputis, mandatų komisijos — L. Jacinevi- čius. Suvažiavimo dalyviai pasvei- kino aštuonioliasdešimt penkerių metų amžiaus sulaukusį poetą Sta- sį Anglickį.

Naujojo valdybon buvo išrink- ta septyniolika rašytojų ir poetų — J. Aputis, J. Avyžius, R. Cer- niauskas, V. Daujotytė, P. Dirgė- la, A. Gailius, S. Geda, A. Kras- novas, M. Martinaitis, V. Martin- kus, J. Mikėlinskas, A. Mikuta, P. Palionis, K. Platelis, R. Ruba- vičius, V. Sventickas ir A. Zala- torius. Valdybos pirmininku iš- rinktas Vytautas Martinkus, pava- duotoju — Petras Dirgėla, sekre- toriumi — Valentinas Sventickas. Iš mandatų komisijos pranešimo paaikškėjo, kad nuo 1986 m. Lie- tuvių rašytojų sąjungon priimta 80 naujų narių. Ji dabar turi 277 narius: 59 moteris ir 218 vyrų. Vilniuje gyvena 221 rašytojas, kituose Lietuvos miestuose — 56. Narių amžiaus vidurkis — penkias- dešimt treji metai. Amžiumi vy- riausias narys yra keturvėjinink- kas Juozas Žilabys-Zengė, gimęs 1899 m. gegužės 2 d., jauniausias — T. A. Rudokas, dvidešimt ket- verių metų amžiaus. 1940 m. pra- džioje anuometinė Lietuvių rašy- tojų draugija turėjo 86 narius. Iš tos grupės penki tebėra gyvi Lietuvos rašytojų sąjungoje (S. Anglickis, J. Būtėnas, K. Jankaus- kas, J. Graičiūnas, J. Žilabys-Zen- gė) ir penki išeivijos Lietuvių rašytojų draugijoje (P. Babickas, B. Brazdžionis, L. Dovydenas, A. Rimvydis, S. Santvaras).

Dalyvių priimtoji deklaracija rašoma: "Suvažiavimas pasisa- ko už tokią Lietuvos rašytojų są- jungą, kurios susitelkimo pagrinda — bendri kūrybiniai profesio- nali rašytojų interesai. Svarbiausi LRS rūpesčiai — žodžio laisvė, ra- šytojų kūrybos ir gyvenimo sąly- gos, galimybės skelbti kūrybą, autorių teisių apsauga, literatū- riniai ryšiai, naujos kūrybinės pa- jėgos. LRS pasisako už žmogiška- sias vertybes, profesionalios me- ninės kūrybos prioritetą, siūlo ir vykdo valstybines literatūros programas, kreipiasi į Vyriausybę dėl paramos laisvai kultūros plė- totei. LRS renkamuji struktūrų veikla nesiejama su politinių par- tijų veikla". Įstatuose pabrėžia- ma, kad Lietuvos rašytojų sąjunga yra savanoriška bei savarankiška profesinė prozininkų, poetų, dra- maturgų, vėrtėjų, literatūros kri- tikų ir mokslinei visuomeninei kūrybinei organizacija. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 3/4 %
180-185 d. term. ind.	9 3/4 %
1 metų term. indėlius	9 1/2 %
2 metų term. indėlius	9 1/4 %
3 metų term. indėlius	9 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	10 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk. ..	10 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	10 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	10 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.10 3/4 %	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.10 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.10 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą	8 1/4 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	8 3/4 %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ...	5 1/4 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kar-
noto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders)
ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išra-
šytus čekius bei apmokamus įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 47 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rušių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

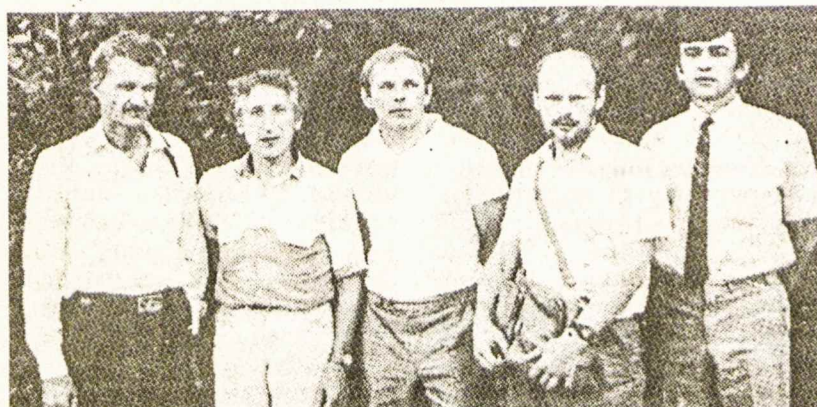
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Lietuvos alpinistai iš kairės: Aleksas Bertulis – ekspedicijos į Himalajus vadovas, Vilijus Šaduikis – Lietuvos alpinizmo federacijos pirmininkas, Rimvydas Simutis, J. Daugvila ir K. Baleišis – Vilniaus alpinistų klubo pirmininkas
Nuotr. K. Baleišio

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Ruošiasi iškelti trispalvę Everestą...

Pasaulio lietuviai alpinistai ruošiasi ekspedicijai į Himalajus. Kopimas į aukščiausią pasaulio viršūnę vyks 1991 m. lapkričio-gruodžio mėnesiais, prieš tai Everestą papėdėje 2-3 savaites praleidžiant aklimatizavimuisi. Kandidatų sąrašas jau sudarytas (19 vyrų, 6 moterys iš Lietuvos ir 6 užsienio lietuviai – JAV, Vokietijos ir Australijos). Galutinę grupę sudarys 15 alpinistų. Ekspedicijos pasirušimui vadovauja Aleksas Bertulis iš JAV-bių – Seattle, jo pavaduotojai – Vilijus Šaduikis, Lietuvos alpinizmo federacijos pirmininkas, ir Dainius Makauskas, geriausias Lietuvos alpinistas – deja (apie tai anksčiau buvo rašyta), jis paskutinėje ekspedicijoje, pasiekęs Dhaulagiri (8167 m.) viršūnę Himalajuose, 1990 m. spalio 31 d. mirė. Kopimas į Everestą yra įtrauktas į IV-jų PLS žaidynių programą, kurios vyks Lietuvoje 1991 m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d.

Aleksas Bertulis yra susitaręs su Tibeto alpinizmo vadovybe ir įmokėjęs pradinį įnašą (\$2,700) iš savo kišenės. Sutarta, kad kopimas vyks iš Tibeto šiaurinės pusės, kitaip tiktų laukti (kopiant iš Nepalo) iki 2000 metų. Lietuviai kops į viršukalnę mažiau žinomą keliu. Ekspedicijos preliminarinė sąmata siekia 234.000 dolerių. Teko ieškoti rėmėjų. Laisvalaikio organizavimo susivienijimo centras Vilniuje, kuriam vadovauja Gintautas Babravičius, jau užmezgė ryšius su Prancūzijos, Italijos ir Vokietijos turizmo bendrovėmis. Yra gavęs pažadą iš Lietuvos pramonininkų sąjungos ir reikia tikėtis šį žygį, kuris prilygus, kaip žurnalistas L. Linkuvienė sako, Dariaus ir Girėno žygdarbiui, parems ir išeivijos lietuviai.

Apie Everestą

Aukščiausia pasaulio viršūnė Everestas (8848 m.) yra Himalajų kalnyne, ant Nepalo-Kinijos sienos. 1849 m. anglų kariniai geodezininkai Indijoje pradėjo matuoti Himalajų viršūnių aukštius. 1852 m. viršūnė, pažymėta 15 nr., pasirodė besanti aukščiausias planetos taškas – 29002 pėdos virš jūros lygio. Kalnas buvo pavadintas Mount Everest, Indijos topografinės tarnybos vadovo, generolo sero Džoržo Everesto vardu. Taip ir prigijo šis vardas, nors kalnas turi savo vietinius vardus. Iš Tibeto pusės jis vadinamas Džomolungma (tib. pasaulio motina deivė), iš Nepalo pusės – Sagarmatha.

Pirmieji pradėjo kopti į Everestą anglai. Pirmoji ekspedicija įvyko 1921 m. iš Tibeto pusės. Tais metais buvo atrastas šiaurinis kalnas Cangla (6990 m.), per kurį iki šiol lipa ekspedicijos. Jau 1924 m. buvo pasiektas 8570 m. aukštis. Dar penkis kartus iki II pasaulinio karo anglai bandė sturmuoti Everestą, bet nesėkmingai.

1950 m. alpinistus pagaliau įsileido Nepalas. 1952 m. šveicarai buvo netoli pergalės, o 1953 m. gegužės 29 d. du alpinistai – naujazelandietis Edmundas Hilaris ir nepalietis kalnų nešikas (šerpas) Norgėjus Tensingas – stovėjo trečiame pasaulio poliuje. Jie buvo anglų ekspedicijos nariai, o vadovavo jai Dž. Hant, už sėkmę gavęs iš karalienės sero titulą.

DAINIUS MAKKAUSKAS, tarptautinės klasės alpinistas – "kalnų tigras" žuvis Himalajuose

Pagrindiniai sunkumai lipant į tokį aukštį yra mažas oro slėgis (viršūnėje apie 150 mm), deguonies stoka, vėjas iki 100 km/val, šaltis iki 50 C. Į Everestą paprastai kopama 2 kartus per metus: pavasarį, apie gegužę, ir rudenį, spalio-lapkričio mėnesį. Tuo metu keičiasi musoninio vėjo kryptis, ir jis kiek prilyta.

Įkopti į Everestą – garbės dalykas. Tai ne tik sportinis, bet ir tautinis pasididžiavimas. O tokiais atvejais visada svarbu kas pirmenis, kas stipresnis. Pirmoji moteris, įkopusi į Everestą, buvo japonė Junko Tabei (1975 m.), ji užėmė į viršūnę Čiurlionio ženkluką, pirmoji europietė – lenkė Vanda Rutkiewicz (1978 m.). Be deguonies kaukių pirmieji įkopė austrų ekspedicijos dalyviai Peteris Habeleris ir Reinholdas Mesneris (1978 m.). Reinholdas Mesneris – alpinistas-legenda, ilipes į visas 14 pasaulio viršūnių, kurių aukštis virš 8000 m į Everestą jis tiesiog "įbėgo" per dvi paras, pats vienas, be jokių tarpinių, iš anksto paruoštų, stovyklų.

Everestas matė daugelio tautybių žmones. Daugiausia japonų. Pirmasis slidėmis nuo Everesto leidosi japonas Juihyras Miura. Jazuo Kato pirmasis į Everestą įkopė iš dviejų pusių – pietų ir šiaurės. Neskaiciuojant Everesto pionierių anglų, čia daug laukėsi amerikiečių. Jie ne tik laipiojo, bet ir tyrė žmogų nenormaliose sąlygose.

Ir visur alpinistus lydėjo šerpai –

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Dievas teikia mums melę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

"Žmonės, kurie atjaudžia kitus"

Sudbury, Ontario

vietiniai aukštumniečiai nešikai profesionalai, ne kartą įrodė savo ištikimybę ir galį kartą numirti, bet nepalikti nelaimėje. Šerpas Ang Rita į Everestą įlipo 5 kartus, iš jų kartą be deguonies ir kartą žiemą.

Žiemą įlįpti į Everestą buvo laikoma neįmanomu dalyku. O 1980 m. vasario 17 d. mūsų kaimynų lenkų alpinistai Lečechas Cichis ir Kzyštofas Velickis pirmieji įveikė šią psichologinę kliūtį.

Į Everestą šiandien žinome apie 15 maršrutų. Sunkiausių laikomas jugoslavų maršrutas vakarų ketera. Klasikinis maršrutas per Khumbu ledyną, pietų balną (7986 m), ir pietryčių ketera per Pietų viršūnę (8765 m) yra laikomas lengviausiu.

Ruošimasis į PLS žaidynes?

PLS žaidynių, kurios turėtų įvykti 1991 m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d. Lietuvoje, Kanados išvykos komitetas buvo susirinkęs posėdžiui 1991 m. sausio 17 d. Šio posėdžio metu vyravo nuomonė, kad esama politinė padėtis Baltijos kraštuose labai neigiamai veikia sportininkų pasirušimui šiai išvykai. Jeigu padėtis nesikeis ir blogės, Kanados sportininkų entuziazmas vykti varžytis į šią Pasaulio lietuvių sporto šventę gali stipriai sumažėti. Komiteto nuomone, ruošimui į šią išvyką "du-ris" neuždaromos. Pasirušimo darbai tęsiasi, atidžiai stebint politinę raidą Lietuvoje.

Sportininkai ir suinteresuotieji vykti kartu, prašomi kreiptis išvykos reikalais pas komiteto narius, kurių pavardės ir telefonai jau buvo skelbti anksčiau šiose sporto skyriaus skiltyse.

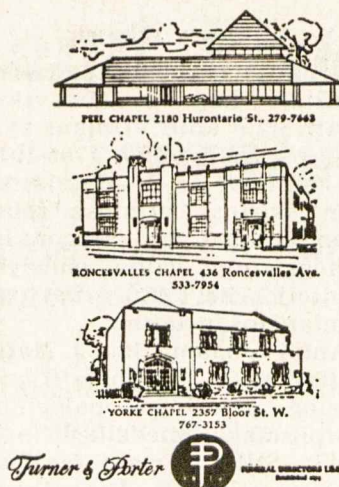
Skautų veikla

• Š. m. vasario 2 d. Shrewsbury, Mass., vietovėje, vyks LSSG vadovybės suvažiavimas, kur busios kadencijos tarybos pirm. v.s. fil. P. Molis ir visa buvusi vadija perduos pareigas naujai išrinktai vadovybei vėl trijų metų kadencijai. Iš Toronto vyksta – s.fil. R. Žilinskienė, j.v.s. M. Vasiļauskienė, s.fil. D. Barzdžiūtė, v.s. D. Keršienė, ps. fil. J. Neimaniėnė ir s. St. Kuzmas.

• Kazuko mugė įvyks kovo 3 d. Prisikėlimo parapijos salėse su tėvų komiteto paruoštais lietuviškais valgiais.

• Lietuvos Nepriklausomybės šventę Toronto skautai-tės švęs vasario 10 d. M.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 3/4 % už 90 dienų term. indėlius	
9 3/4 % už 6 mėnesių term. indėlius	
9 1/2 % už 1 m. term. indėlius	
9 1/4 % už 2 m. term. indėlius	
9 1/4 % už 3 m. term. indėlius	
10 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
10 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10 1/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 1/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
10 3/4 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 1/4 % už taupymo sąskaitą	
8 3/4 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
6 1/2 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12 %
2 metų	12 %
3 metų	12 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų	12 %
(variable rate)	
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.	

AKTYVAI virš 82 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

MasterCard Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų. (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

JŪS GALITE PAGELBĖTI!
Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADA CANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

jau suaukota

ar
jau atidavei savo dalį?

Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidento vicepirmininkas Bronius Kuzmickas po pasimatymų Otavoje su parlamentarais ir užsienio reikalų ministru Joe Clarku sausio 25 d. padarė pranešimą visuomenei. Priskelimo didžiojoje salėje, sausakimšai užpildytoje klausytojais. Gero pusvalandžio kalboje sveičias papasakojo apie susitikimus su valdžios žmonėmis Vašingtone, kur šį kartą pajutęs didesnę draugiškumą. Tačiau nei ten, nei Otavoje jokių pažadų neišgirdęs. Daug kas priklausys nuo tolimesnių Kremliaus žingsnių. Lietuva pasiruošusi kovoti įvairiais būdais už nepriklausomybės įgyvendinimą. Krašto valdymas iš centro susilaikytų tyla pasipriešinimo — būtų ignoruojami potvarkiai. Tai, žinoma, išsauktų karinį įsikišimą, kuris betgi negalėtų ilgai tęstis.

Susirinkimas, kuriam vadovavo A. Vaičiūnas, baigtas Tautos himnu. Po jo viceprezidentas Bronius Kuzmickas parodė salėje atsakinėjantį ir spaudos atstovų klausimus. Apie jį rašė Toronto dienraščiai, susirinkimas parodytas televizijoje. S. (Plačiau kt. nr.)

KLB valdybos, Lietuvos gen. konsulo H. Lopo ir ponios glubojamas Lietuvos AT vicepirmininkas Bronius Kuzmickas sausio 25-26 d.d. lankėsi Toronte ir apie padėtį Lietuvoje paimformavo KLB darbuotojus, Toronto lietuviškų institucijų pirmininkus bei spaudos atstovus specialiaame posėdyje sausio 25 d. Priskelimo parodų salėje. Klausimų atsakymų pokalbiuose išryškėjo du dalykai: "perestroika" nepavykus, Gorbačiovo grįžimas senaisiais metodais valdyti imperiją ir Lietuvos gyventojų vieningesnė laikysena,

ypač po sausio 13 d. įvykių. Posėdžiui vadovavo KLB krašto valdybos pirm. G. Krištolaitis. S.

Kanados katalikų savaitraštis "The Catholic Register" 1991.1.26 laidoje, pirmame puslapyje išspausdino pranešimą iš Vatikano "Popiežius skatina dialogą spręsti įtampas Lietuvoje". Pranešime cituojami Sv. Tėvo pareiškimai ir telegrama kard. V. Sladkevičiui, kurioje sakoma: "Reiškiu savo viltį, kad praeities patirtis įkvėps kiekvieną ieškoti teisingo sprendimo dabartinių problemų su atkaklia kanti". Tame pačiame savaitraščio numeryje aprašytos ir Toronto lietuvių pamaldos ryšium su kruvinu sovietų išpuoliu Vilniuje. Minimas 9 valandų budėjimas Priskelimo šventovėje ir pamaldos katedroje, kur žodį tarė ir vietos arkivyskupas A. Ambrozič. Budėjimas Lietuvos kankinių šventovėje, kuris truko visą dieną, nepamirštas.

Dr. P. Kučinskis, gydytojas iš Druskininkų, atvykęs jau po siaubingųjų įvykių Lietuvoje, lydimas P. Barbatavičiaus, lankėsi "Tėviškės žiburiose". Sveičias išreiškė mintį — nežiūrint visko, kelias į nepriklausomybę jau nebesulaukiamas.

Elaine Ziemba, Ontario parlamentare, ryšium su konferencija "Likimas demokratijos Rusijoje, Baltijos respublikose ir Europoje" pasitūtelė Lietuvos kultūros ir švietimo ministeriui Dariui Kuolui laiška, linkėdama sėkmės, sprendžiant konferencijoje didelės svarbos klausimus, ir išreikšdama savo paramą Lietuvos vyriausybei ir prezidentui Landsbergiui.

TORONTONT

Vilniaus radijas vėl pradėjo veikti 8 v.v. banga 17720.

Dr. Valdas Samonis iš Toronto universiteto yra oficialiai Lietuvos valdžios pakviestas būti patarėju ekonominės reformos klausimais. Taipogi Švedijos valdžios jis yra pakviestas tarptautinėse ekspertų komisijon, kuri paruoš pranešimą apie Pabaltijo kraštų ekonominę būklę.

KLK moterų draugijos Priskelimo parapijos skyrėsi susirinkimui, įvykusį sausio 27 d., pradėjo L. Senkevičienė, pakviestas iš Lietuvos atvykusį kun. Pr. Matulionį sukalbėti maldą. Po keleto pirmininkės pranešimų buvo išklausyta jaunesniosios mūšio kartos atstovės Inos Lukoševičiūtės-Sungailienės, farmacijos magistrės, dirbančios Dupont vaistų įmoneje, paskaita. Gražia lietuvių kalba jį perdavė žinias apie vaistų evoliuciją, rūšis, ką žmonės turi žinoti apie vaistus ir keletą svarbių principų vaistų vartojime. Kalbėtoja atsakinėjo į įvairius klausimus. Pirm. L. Senkevičienė užbaigė susirinkimą, padėkodama visiems atsilankiusiems, o ypač Inai Sungailienei, pasidžiaugdama, kad jaunieji mūsų profesionalai neatsisako savo žiniomis pasidalinti su kitais. Sekantis skyrėsi susirinkimas — vasario 24 d. Č.

Svarstybos televizijoje Baltijos valstybių klausimu (CNN kanale) įvyko sausio 26 d., 7.30 v.v. Dalyvavo Antanas Šileika ir trys kanadiečiai — du profesorai ir vienas žurnalistas. Pastarųjų orientacija nagrinėjama klausimu buvo gana ribota ir vietomis netiksli. Pvz. vienas jų tvirtino, kad Gorbačiovas sudarė sąlygas atgauti Baltijos valstybių nepriklausomybę, bet baltiečiai pasirodė per daug nekantrūs — nepanorė laukti penkerių metų. Tai netiksli. Sovietinis įstatymas, minintis 5 metus, yra spąstai Baltijos valstybėms, paneigiantys galimybę pasitraukti iš Sov. Sąjungos. Tas įstatymas reikalauja referendumo (dviejų trečdalių, įskaitant atvykėlius ir karius) ir galutinio sprendimo Sov. Sąjungos aukšč. tarybos, kurioje vyrauja sovietiniai imperialistai. Be to, Lietuvos aukšč. taryba paskelbė nepriklausomybę prieš minėtą įstatymą priėmimą.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės:

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

A. a. Igno Jonyno atminimui vietoje gėlių L. V. Morkūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. M. Skučienės atminimui G. Kaulienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Petro Bražuko atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$25 — Leonas ir Marija Garbačiauskai; \$20 — Anelė ir Kazys Pajaujai.

A. a. Petro Bražuko atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$30 — V. V. Augėnai; \$25 — Henrikas ir Gabrielė Chvedukai; \$20 — Kostas ir Genė Jasudavičiai, J. D. Petroniai, M. A. Misiūnai.

A. a. Broniaus Ščepanavičiaus atminimui V. V. Augėnai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

Žuvusiems Lietuvoje už laisvę atminimui dail. A. ir A. Tamošiūnaitė iš Gananoque, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Salomėjos Danilevičienės atminimui "Tėviškės žiburiams" po \$25 aukojo: Henrikas ir Gabrielė Chvedukai, Elzė ir Zigmantas Kazlauskai.

A. a. Sofijos Jurevičienės atminimui, užjaušdami vyrą, šeimą, brolius, seseris ir visus artimuosius, "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$30 — V. V. Augėnai; \$25 — P. V. Jankaičiai; \$20 — J. Klitorikaitis.

A. a. Petronėlės Barškėtienės atminimui Eugenija Barškėtienė "Caritui" aukojo \$50.

A. a. Agotos Karalienės prisiminimui vietoje gėlių Kanados lietuvių fondui po \$20 aukojo: P. V. Šidlauskai, J. A. Kutkos, J. A. Skaisčiai. KLF

Pagerbdami Toronte mirusį buvusį londonietį a. a. Tadą Krasauską ir liūdesy užjaušdami šeimą ir gimines, Kanados lietuvių fondui po \$20 aukojo: D. Chainauskienė, A. O. Petrašiūnai ir E. G. Petrauskai. KLF

"Aukštadvarį", Vytauto Alanto 3-ju veiksmų dramą, Anapilio parapijos kultūros sekcijos kvietimu, sausio 27, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų Anapilio salėje gražiai suvaidino Toronto lietuvių dramos teatras "Aitvaras", režisuojamas Alondos Dargytės-Byszkiewicz. Padėkos ženklą žiūrovai negailėjo nuosirdinti, vaidintojus įvertinančių plojimų.

Prieš vaidinimą buvo lietuvių slaugos namų pranešimas. Kalbėjo lėšų teikimo komiteto nariai J. Šimkus ir dr. R. Zabieliauskas, primindami slaugos namų reikalingumą. Daug lietuvių senelių yra išsimetę svetimuose slaugos namuose. Jie prašė dalyvių skleisti visuomenėje mintį, kad tautiečiai pagal išgales nuosirdžiai aukotų šiam itin svarbiui reikalui. Kitos tautybės tokius namus turi, išskyrus lietuvių. Reikia visiems prisidėti savo auka, nes dabar vienintelė proga pastatyti slaugos namus, kur prieglobstį galėtų surasti lietuviai seneliai savoje lietuviškoje aplinkoje. D.

Ryšium su Nobelio taikos premijos laureato M. Gorbačiovo kariuomenės agresija Lietuvoje ir Latvijoje, kur žuvo 20 asmenų, visų tautybių kanadiečiai skatinami rašyti laiškus minėtą premiją paskyrusiam komitetui, reikalaujant atšaukti premiją.

Tarptautinė organizacija "Society for the Defence of Tradition, Family and Property", surinkusi per penkis milijonus parąšų, pasisakančių už Lietuvos nepriklausomybę, pradėjo protesto akciją prieš sovietinės armijos išpuolius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Organizacijos nariai platina lapelius su antrašte "Red Army invades Lithuania" Toronte, Kvebeke ir kituose centruose. Lapelio tekste trumpai atpasakota Baltijos valstybių okupacija ir pabaigoje reikšiamas protestas prieš sovietinę agresiją bei kviečiama melstis už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę išsaugojimą. Kitoje lapelio pusėje trumpaisakiniais priminama, kad Stalinas grįžta Gorbačiovo pavidalu ir kreipiamasi į kanadiečius: "Nesiduokime apgaunami. Šaltasis karas dar nėra pasibaigęs, ir trečiasis pasaulinis karas gali prasidėti rytoj". Minėtos organizacijos adresas: P.O. Box 973, Station A, Toronto, Ont. M5W 1G5. Tel. 221-8537.

PADĖKA
Išvykdamos į tėvynę Lietuvą, nuosirdžiausiai dėkojame Priskelimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už suteiktą paramą, supažindinimą su geriausiais Toronto lietuvių, kuriuos prisiminsime ir būsimame dekingos visą gyvenimą: V. ir J. Pusvaškiams, R. Juknevičiui, A. Martišiui, Mačionių šeimai, adv. A. Pacevičiui, dr. A. Kazlauskieni, A. Vaičiūnui, E. Petrauskaitėi ir daugeliui kitų, kurie mus valgydino, šelpė ir šildė...

Angėlė Lukšienė ir dukra Birutė

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 100 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Knygų rėškla "SAMOGITIA"
meniška ir įraša knygas bei žurnalus
A. Plėnys
333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Bates
Namų pirkimo ir pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas
130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus geresnei savo atečiai

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas istaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS
B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas:
prie Windermere Ave. istaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS
Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje
Tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

Century 21
FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA Travel CORPORATION
KELIONĖS I LIETUVĄ 1991 metais!
Siūlomos išvykimo datos su Skandinavų bendrove
SAS(SK) ir FINNAIR (AY) iš bet kurio S. Amerikos miesto per Rygą į Lietuvą ir atgal.
Grįžimo datos už 2 ar 3 savaitę.

1. Gegužės 10	5. Liepos 5	9. Rugsėjo 13
2. Gegužės 17	6. Liepos 19	10. Spalio 17
3. Gegužės 31	7. Rugsėjo 2	
4. Birželio 14	8. Rugsėjo 9	

Lėktuvų bilietų kaina — tik 5% nuo tūkstancio. Iki \$100 nuolaidos tik vasario mėnesį. Pinigų perdavimas — tik 5% nuo tūkstancio. Iki \$100 nuolaida kelionėms į Lietuvą. Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje dabar. Skubėkite!

2. Finnair (AY)
4. Lufthansa (LH)

Kelionėms, užsakantiems keliones mūsų įstaigoje, nemokamai parūpiname nakvynę ir transportą, jeigu reikia nakvoti Europoje, grįžtant iš viešnagės.

UŽSAKYMUS PRIIMAME DABAR!
ARTĖJANT NAUJIESIEMS METAMS, SIŪLOME UŽSAKYTI DOVANAS SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE!
Užsakymus priimame ir smulkesnę informaciją suteikiame mūsų įstaigoje:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

ENCHANTE INC IMPORTERS EXPORTERS
We specialize in 110/220 Volt Multisystems

TAX FREE EXPORT CENTRE
Panasonic HITACHI
VHS
M7 & M9 220 VOLTS VIDEO CAMERA/RECORDER
\$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radijas
110/220 Volt Multisystems
PAL-NTSC PAL-SECAM PAL-NTSC
PAL-NTSC PAL-SECAM PAL-NTSC
PAL-SECAM
220 VOLTS
PAL-SECAM \$299.99

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

Pirmad. ir antrad.
10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad., ketvirtad. ir penktad. 10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Sekmadienį — UŽDARYTA

Turime pardavimo ir taisymo skyrius — Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

SEPTYNIASDEŠIMT TREČIOJI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

ŠVENTE

VASARIO 16, ŠEŠTADIENĮ: 12 valandą Lietuvos vėliavos iškėlimas prie Toronto miesto rotušės

VASARIO 17, SEKMADIENĮ: pamaldos Išganytojo parapijos šventovėje - 11.15 v. r.,

Lietuvos kankinių šventovėje - 11 val. ryto,

Prisikėlimo parapijos šventovėje - 10.15 val. ryto

Lietuvos vėliavos iškėlimas prie

Mississaugos rotušės - 12.30 val. po pietų

MINĖJIMAS

ANAPILIO salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.) - 4 val. po pietų

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "ATŽALYNAS", vadovaujamas Vidos Vitkūnaitės ir Toronto lietuvių vyrų choras "ARAS", diriguojamas muz. Jono Govėdo.

Kviečiame visus tautiečius gausiu savo dalyvavimu ir auka prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Prie įėjimo aukas rinks - KLB krašto valdyba, KLB Toronto apylinkės valdyba, Tautos fondas

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba

TORONTONT

Anapilio žinios

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyks kiekvieną sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Pirmajai Komunijai besiruošiančių vaikų tėvų susirinkimas bus vasario 3, sekmadienį, 11.30 v.r. klebonijos posėdžių kambaryje.

— Visuotinis parapijos susirinkimas bus vasario 3, sekmadienį, tuoj po 11 v.r. Mišių Anapilio salėje. Prašome parapijiečius kuo gausiau susirinkime dalyvauti.

— Mišios vasario 3, sekmadienį, 9.30 v.r. už Andriųšių ir Petrušaičių šeimų mirusiųs, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Steponą Kistuką.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukoj: \$2,000 - Kostas Lukošius; \$1,000 - A. Valiūnas; \$450 - S. Paketūras iš West Lorne, Ont.; \$300 - K. B. Žutautai; \$200 - J. Repečka; \$60 - D. R. Hunter; \$50 - E. Lorencienė, S. Jurevičienės ir E. Sendžiko atminimui; \$40 - V. O. Senkai iš Angus, Ont.; \$25 - B. A. Holms. Iš viso statybos fonde yra \$271,613. Aukos yra atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių ir priimamos "Paramos". Prisikėlimo parapijos ir "Talkos" kreditu kooperatyvuose. Aukos galima siųsti ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

— Sekmadienio popietėje dalyvaus 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Rima Andriuskevičienė, Vaidotas Gražys, Zofija Milkevičienė, Elena Mockevičienė, Elena Mockevičiūtė iš Vilniaus; Juozas Šiaučiuolis iš Montrealio.

— Vasario 3, sekmadienį, 1.00 v.p.p. Lietuvių namų moterų būrelis šaukia visuotinį narių susirinkimą. Programoje: viešnios iš Lietuvos paskutiniųjų įvykių įspūdžiai, kavutė ir loterija. Kviečiamos naujos narės.

— Užgavėnių karnavalo jaunimo popietė įvyks vasario 9, šeštadienį, 12.30-4.30 v.p.p. Ryšium su įvykiu Lietuvoje kaukių balius neįvyks. Žiūr. "T2" skelbimą.

REIKALINGA LIETUVISKAI kalbanti auklė 20 mėnesių mergaitė prižiūreti namuose nuo pirmadienio iki penktadienio imtinai. Lengva namų ruoš. Vakarų Torontas High Park apylinkė. Atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti tel. 762-9311.

LIETUVA AMERIKOS TELEVIZIJOSJE. Vertingiausia šių metų dovana dviejų valandų istorinis dokumentinis filmas, rodąs lietuvių pastangas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Dramatiškos demonstracijos Bostone, Vilniuje, Maskvoje. Landsbergio ir Prunskienės interviu su amerikiečių reporteriais. Senatorių diskusijos su politinio atstovais. Bush ir Gorbaciov pasisakymai Lietuvos atžvilgiu. Pabaigoje Lietuvos vaizdų, žodžio ir dainų montažas. Įrašyta VHS video kasetėje. Meniška paruošta, plačiai ir teigiamai aprašyta *Drauge* 1990 m. rugpjūtį 28 d. Štai keleto asmenų pasisakymai, užsiskaitę "Lietuva Amerikos televizijoje". S. Paketūras iš West Lorne Kanadoje: "Puikus istorinis prisiminimas mums ir mūsų vaikams. Garbė Jums už tai!" S. Liutkus iš Waterbury, CT. užsiskaitęs antrą kasėt: "Dieve, laimink Jūs už tokį gerą ir gražų darbą". V. Kazemekaitis iš Racine, WI: "Keleta kartų žiūrėjau. Daug darbo įdėjote, bet tikrai vertinga ir graži vaizdajuosė paruošėte. Pagarba Jums už pasitarnavimą mūsų tautos istorijai". Kasėtis kaina su persiuntimu \$35. Čeki su adresu siųsti: F. Kontautas, 747 E. Broadway, So. Boston, MA 02127, USA. Tel. 617-268-5876.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantis penktadienis - mėnesio pirmasis. Šv. valanda - 7 v.v., Mišios - 7.30 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Seneliai ir ligoniai lankomi namuose su sakramentais iš anksto susitarus. Gyvojo Rožinio draugijos Mišios vyksta pirmą mėnesio šeštadieniais. Draugijos nariai renka rožinio kalbėti 10.30 v.r., Mišioms - 11 v.r. Vilniaus namuose Mišios pensininkams - 5 v.p.p.

— Sausio 24 d. palaidotas a.a. Tadas Krasauskas, 63 m.

— Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos prasidės ateinantį sekmadienį, vasario 3 d. po 10.15 v.r. Mišių klebonijos patalpose. Jaunuoliai, sulaukę 12 metų amžiaus, bus ruošiami Sutvirtinimo sakramento priėmimui, kurį suteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM, gegužės 12 d. per 10.15 v.r. Mišias. Pamokos yra anglų ir lietuvių kalbomis.

— Ekumeninės pamaldos vyko mūsų šventovėje praėjusį trečiadienį, kuriose dalyvavo lietuvių liuteronų Išganytojo parapijos parapijiečių ir klebonas kun. P. Dilyš, kuris pasakė tai pragai pritaikytą pamokslą. Praeitį sekmadienį Išganytojo parapijoje buvo užbaigta ekumeninė savaitė su pamaldomis, kurių metu kalbėjo mūsų parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM.

— Dekalogo - Dešimt Dievo įsakymų seminaras vėl bus tęsiamas šį trečiadienį 7 v.v. Jis pradedamas Mišiomis 7 v.v., o po to vyksta temos svarstymas ir diskusijos.

— Platinami salėje bilietai į radijo programos "Tėvynės prisiminimai" 40 metų sukakties minėjimą, įvyksiantį vasario 2 d., 7 v.v., mūsų salėje. Programoje vyrų choras "Aras", solistai Al. Simanavičius, R. Strimaitis ir muz. Jonas Govedas.

— Mišios vasario 3, sekmadienį, 8.30 v.r. - už Gapučių šeimos mirusiųs, 9.20 v.r. - už Dervinių šeimos mirusiųs, 10.15 v.r. - už a.a. Antaną Dunauskienę, už a.a. Zigmą Arlauską, 11.30 v.r. - prašant Lietuvai laisvės.

Toronto Lietuvių namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas studijuojančiam lietuviškam jaunimui. Prašymus pasiųsti iki kovo 10 d. 1573 Bloor St. West, Toronto, Ontario. Platesnė informacija teikiama darbo valandomis tel. (416) 532-3311, kitu laiku tel. (416) 769-1266. TLN švietimo fondas "Labdara"

Lietuvoje agentūros "SOS" vaikai" pirm. Elena Kubilienė vasario 2, šeštadienį, 11.30 v.r. Maironio mokykloje ir vasario 3, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Lietuvių namų Mindaugo menėje painformuos apie sunkią Lietuvos našlaičių padėtį našlaičiuose ir iš to pasekmes tolimame jų gyvenime. Visi lietuviai kviečiami susirūpinti šiuo mūsų tautai svarbiu reikalu. Inf.

Toronto Maironio mokykloje vasario 2, šeštadienį, įvyks Tėvų diena. Prašome tėvelius atvykti į mokyklą susitikti su mokytojais ir atsiimti vaikų pažymėjimus. Lankymo valandos: pavadės A iki L - 10 v.r., M iki Ž - 11 v.r. iki 12 v.

Mokyklos darželių, pirmo ir antro skyrių mokiniai vasario 9 d. dalyvaus Lietuvių namų karnavalo programoje. Prašome tėvelius pristatyti mokinius 1 v.p.p. į Lietuvių namų salę. Dėkojame KLB Toronto apylinkės valdybai už \$1000 paramą mūsų mokyklai. Taip pat ačiū "Paramos" bankui už sveikinimus ir šaunius

1991 m. vasario 9, šeštadienį, nuo 12.30 iki 4.30 valandos po pietų, Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo ir Mortos menėse įvyks

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALO jaunimo popietė

MENINĖ PROGRAMĄ atliks: Maironio mokyklos mokiniai, "Atžalyno" ir "Gintaro" tautinių šokių jaunių grupės.

Veiks organizacijų paviljonai su įvairių gerimų bei užkandžių bufetais.

Dėl įvykių Lietuvoje kaukių balius neįvyks.

Įėjimas nemokamas

Rengėjai - LN visuomeninės veiklos komitetas

Mažosios Lietuvos moterų draugijos

tradicinis

ŠUPIŲS

vasario 12, antradienį, 7 valandą vakaro,
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas - \$15.00 (vakarienė su vynu). Įdomi programa, turtinga loterija. Visus dalyvauti maloniai kviečia - RENGĖJOS

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

INEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE I

RRSP

— Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškes žiburių" puslapyje)

— Neimame jokio administracinio mokesčio

— Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių

— Norint gauti mokesčių atleidimą už 1990 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1991 m. kovo 1 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPLYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

• SAUSIS ir VASARIS - RRSP indėlių mėnesiai.

• Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-ta.

• Jei truks "Parama" paskolins.

• "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.

• "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.

• "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

• "Parama" tuoj pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.

• Galite pasirinkti indėlio terminą: 1 m. - 10³/₄%, 2 m. - 10¹/₂%, 3 m. - 10¹/₂% su keičiamu nuosimčiu (variable rate) 9¹/₂%.

• Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.

• Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.

• Nelaukite paskutinės dienos!

• Paskutinė diena indėliams už 1990 metus

1991 m. KOVO 1 d.
Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

vininių dovanas kiekvienam mokiniui.

Sausio 19 d. mokykloje visi mokytojai ir mokiniai susirinko auditorijoje, sukalbėjo maldą už žuvusius Lietuvoje, pagerbė juos minute tylos ir sugiedojė Lietuvos himną. Ta proga PLB valdybos vicepir. Gabija Petrauskienė kalbėjo mokiniams apie dabartinius įvykius Lietuvoje ir įteikė kiekvienam mokiniui plakata,

kuris primena prezidento Vytauto Landsbergio atsilankymą Toronte. Mokiniai liko gyvas prisiminimas prezidento, kuris taip šiltai ir prasmingai sveikino mokinius prieš mėnesį toje pačioje auditorijoje.

Giedra Paulionienė, mokyklų vedėja

KLB Sudburio apylinkės valdyba "Tėviškes žiburiams" atsiuntė \$30 auką.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrinti vyresnio amžiaus vyriškį, padėti namų ruošos darbuose. Skambinti tel. 1-519-695-2518.

MOTERIS IŠ LIETUVOS su 13 metų mergaite ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 233-9917.

DVIDEŠIMT METŲ MERGINA iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Galia slaugyti senelius, gaminti maistą, padėti mokytis muzikos. Skambinti tel. 233-9917.

MONTREALQUE

KLB Montrealio apylinkės valdyba su grupe tautinių per vieną dieną suorganizavo gedulines Mišias sausio 15, antradienį, 7 v.v. Aušros Vartų šventovėje už žuvusius, ginant televizijos pastatą Vilniuje. Visi rinkosi parapijos salėje. Čia apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius pranešė žuvusiųjų pavardes. Procesija su degančiomis žvakutėmis pajudėjo į šventovę: Lietuvos, Latvijos, Estijos ir mūsų organizacijų vėliavos, mergaitės, mūsų vilkukai, Mišių skaitytojai ir kunigai. Tautiniais drabužiais pasipuošusius lietuviškas gražias papildė latvaitės ir estaitės, kurios po vieną raudoną rožę padėjo prie altoriaus. Mišias koncelebravo kun. Zenonas Degutis iš Lietuvos su kunigais Jonu Kubiliu, Juozu Aranausku ir Pauliumi Mališka iš Brazilijos. Įspūdingai jautrų pamokslą pasakė kun. Z. Degutis. Tarp kitų maldų Albinas Blaudzūnas paskaitė savo sukurta maldą. Parinktas giesmes skambiai pagiedojo parapijos choras, baigdamas

"Libera" ir Tautos himnu. Choru dirigavo ir vargonais pritarė muz. Aleksandras Stankevičius. Visi buvo sujaudinti pamaldy iškilmingumu, o rengėjai patenkinti, kad Montrealio lietuviai per vieną dieną taip gražiai susiorganizavo. Apylinkės valdyba svarsto kaip dar tiksliau palaikyti telefoninius ryšius.

Montrealio spauda, televizija ir radijas sausio 13-14 d.d. buvo labai susidomėję įvykiu Lietuvoje. Ilgesnius ar trumpesnius pasikalbėjimus turėjo su kun. J. Aranausku, kun. Stankevičiumi, Al. Stanke-Aloyzu Stankevičiumi, Vytautu Guodžiū, Arūnu Staškevičium ir kitais montrealiečiais.

A.a. Pranas Ilgūnas, 86 m. amžiaus, mirė sausio 11 d. Palaidotas sausio 16 d. Liūdi žmona, dukta, sūnus ir gimines Lietuvoje.

A.a. Juozas Verbyla, 87 m. amžiaus, mirė sausio 15 d. Iš AV šventovės sausio 18 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi du sūnūs su šeimomis ir kiti artimieji.

B.S.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

įvyks 1991 metų vasario 17 dieną

11 v. r. iškilmingos pamaldos Aušros Vartų šventovėje

12.30 v.p.p. minėjimas Aušros Vartų parapijos salėje:

— PLB valdybos vicepir. Gabijos Petrauskienės pranešimas

— Koncertinėje dalyje sol. M. Bizinkauskaitė-Bildienė, akompanuoja D. Ross-Neill

Kavutė

Visus kviečia gausiai dalyvauti -

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$28,000,000 REZERVAS - virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 ¹ / ₂ %	Taupymo - special.	6 ³ / ₄ %
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6 ¹ / ₄ %
1 metų	9 ¹ / ₂ %	Taupymo - kasdienines	6 ¹ / ₄ %
180 d. - 364 d.	9 ¹ / ₄ %	Einamos sąsk.	4 ¹ / ₂ %
120 d. - 179 d.	9 %	RRIF - RRSP - term.	10 ³ / ₄ %
60 d. - 119 d.	9 %	RRIF - RRSP - taup.	7 %
30 d. - 59 d.	9 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 12¹/₄%, asmenines - nuo 13¹/₄%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

GREITAS DOLERIŲ pristatymas giminėms Lietuvoje. (Atsiskaitymas po pristatymo). Skambinti Ričardui Hamiltono tel. 1-416-385-3453.

GĖLĖS VESTUVĖS

Meniška paruošiamas gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

VAISTAI I LIETUVA (su receptais ir receptų), muilo nėra, kiekis neribotas. PERVEDAMI PINIGAI DOLERIAIS. Aukštos kokybės rūkyta mėsa - \$84 JAV. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. 1-312-436-7772.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama sale, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

"PASLAUGA RŪTA". Įmokėjus \$110 į "Paramos" banką, jūs galite aprūpinti kiaušienos skerdena Lietuvoje gyvenančius giminės ir draugus. Grynos šviežios skerdenos gaus 50 kg. Galima užsakyti ir sausius maisto gaminius. Didelis gaminių sąrašas. Kaina \$150. Visi užsakymai bus pristatomi į namus, pagal nurodytą adresą. Telrautis tel. (416) 536-4742 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vienam arba dviem nerūkantiems vyrams prie Dundas West poezinio traukinio stoties. Skambinti tel. 763-1664, kalbėti lenkiškai arba angliškai.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

LIETUVIO STALIAUS BENDROVE "Rebe Carpentry" atlieka darbus pagal kliento norą. Stato priestatus, taiso namus, įrengia rūsius, pertvarko prauskyklas ir kitus reikiamus darbus. Geras darbas - pigios kainos. Skambinti tel. 416-527-7689 Hamiltono.

"LEDAS" REFRIGERATION Taisau - visu rūšių šaldytuvus: automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina. RAIMONAS JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronte.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom - vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučilienei tel. (416) 626-5184.